

2023-10-30

Dnr 2023/00011

Delårsrapport per 31 augusti 2023 Västerås Stad

2023-10-30

Sammanfattning.....	3
<i>FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE</i>	5
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	5
EKONOMISK ANALYS.....	11
BALANSKRAVSRESULTAT.....	22
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	22
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	25
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	29
Uppföljning av mål	29
Politiska satsningar	36
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	37
FINANSIELLA RAPPORTER	39
Resultaträkning	39
Balansräkning	40
Kassaflödesanalys	42
Driftredovisning	43
Investeringar	45
Noter	47
<i>REVISORERNAS BEDÖMNING AV DELÅRSRAPPORTEN</i>	58
BILAGOR	59
BILAGA 1. FINANSIELL RISKRAPPORT	59
BILAGA 2. VERKSAMHETSSTATISTIK	59

2023-10-30

Sammanfattning

Västerås koncern

Prognos årets resultat 1 224 mnkr (budget 886 mnkr)

Prognos årets investeringar 3 359 mnkr (budget 4 193 mnkr)

Västerås stad

Årets prognos 603 mnkr, 5,8 % av skatter och generella statsbidrag (budget årsplan 2023 80 mnkr, 0,8 %).

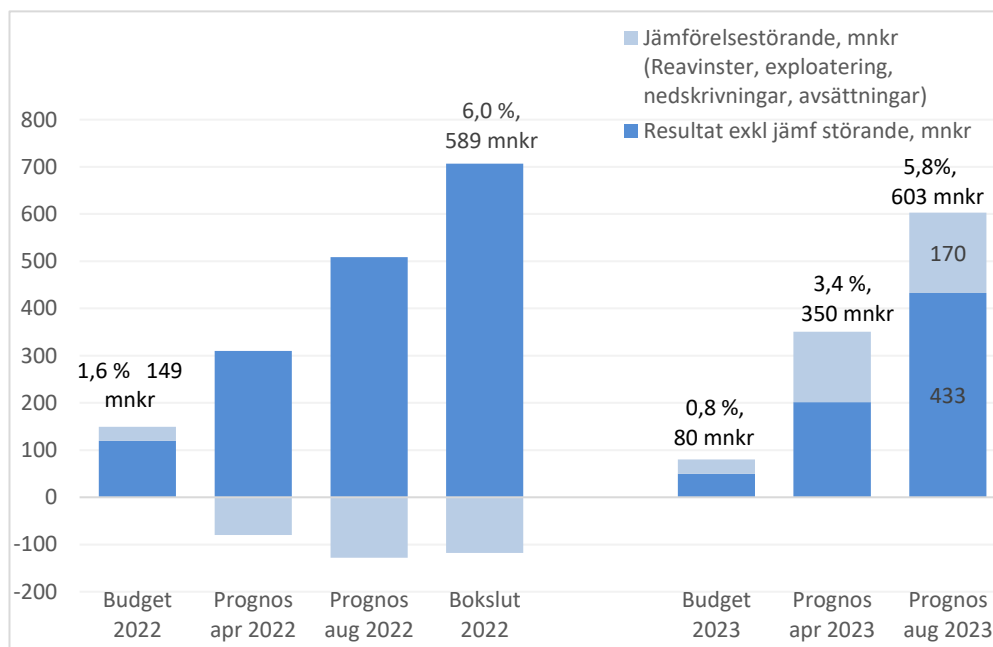
därav prognos verksamhetens resultat 435 mnkr (budget 103 mnkr)

därav prognos finansnetto 168 mnkr (budget -23 mnkr)

Prognos exklusive jämförelsestörande poster 433 mnkr, 4,2 %

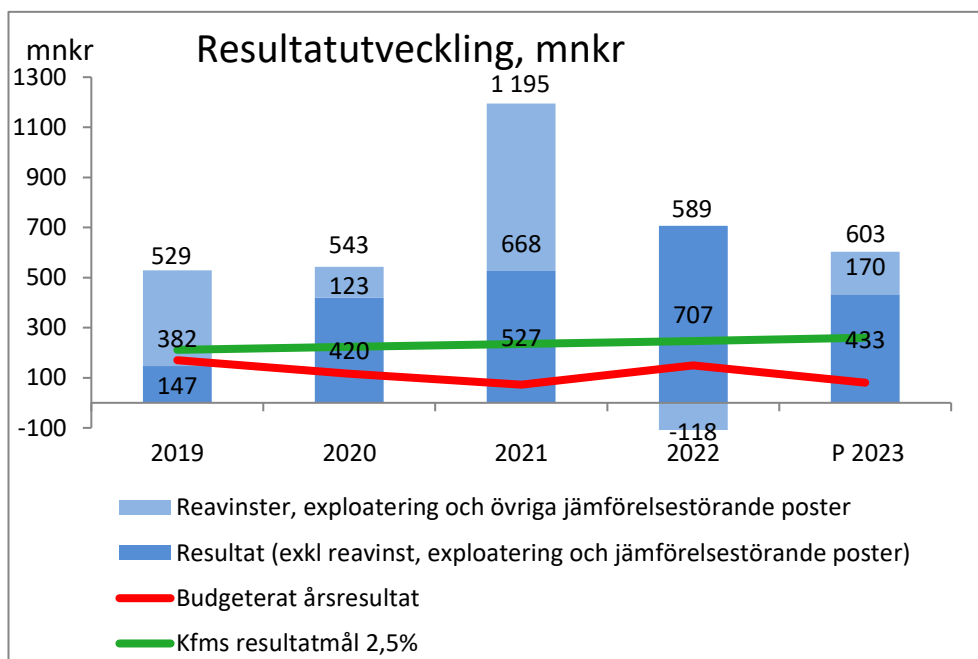
Balanskravsresultatet är 486 mnkr i prognosen

Prognos årets investeringar 1 362 mnkr (budget 2 004 mnkr). Utfall augusti 567 mnkr.

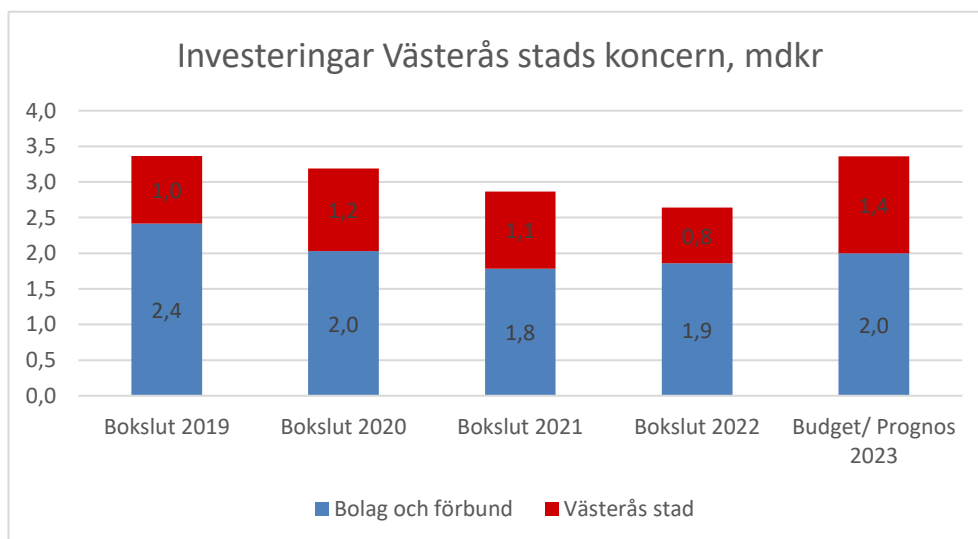

Diagrammet visar resultat i mnkr, samt i procent av skatter, utjämning och generella statsbidrag. Prognos för resultat när jämförelsestörande poster räknas bort är ett överskott på 433 mnkr, vilket innebär 354 mnkr över budget. Huvudsakligen beror överskottet på en högre skatteprognos, inklusive generella statsbidrag, riktade statsbidrag till verksamheterna samt färre timmar i hemvården.

2023-10-30

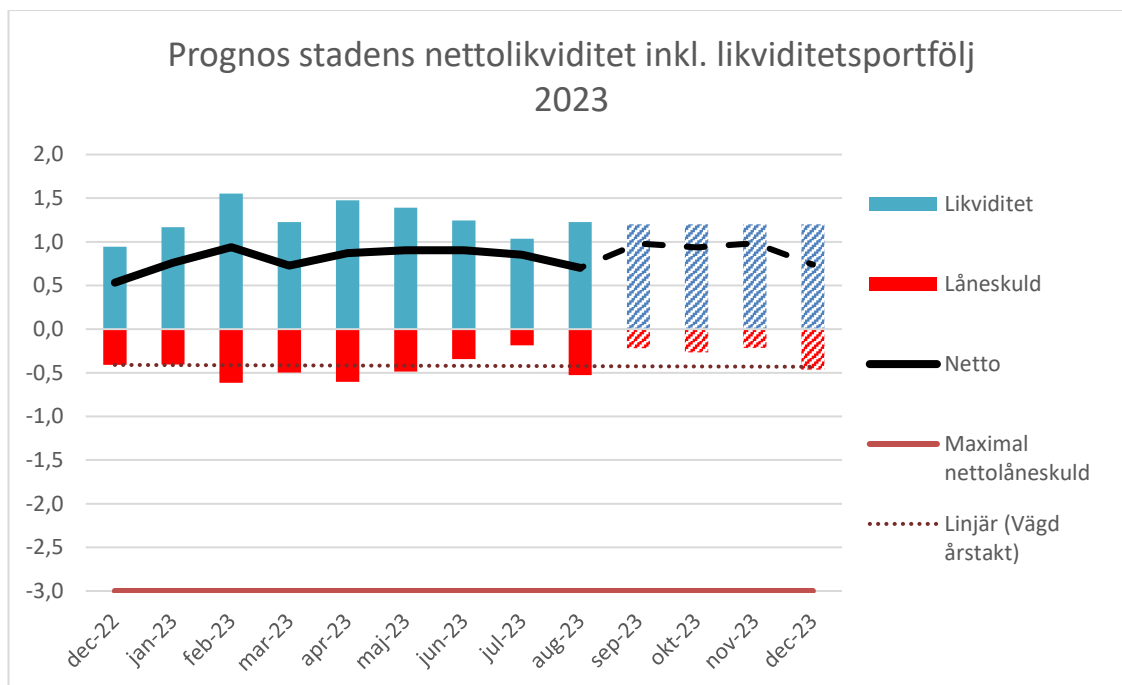
Prognosen för året är per augusti 603 mnkr, 5,8 procent av skatter, utjämning och generella statsbidrag.

I koncernen står Västerås stad för den största delen av ökningen av investeringsvolymen. Orsaken är stora behov av om- och nybyggnationer inom främst skolor och förskolor. Stämmer prognosen kommer staden att låna till investeringar 2023. Utfallet av investeringarna totalt sett var samtidigt fram till augusti på en nivå som kan innebära att prognosen inte nås.

Se sidan 11 för ekonomisk analys och 25 för finansiella nyckeltal över fem år.

2023-10-30

Diagrammet visar på en god marginal för stadens nettolåneskuld mot det finansiella målet på 3 mdr. Den rödprickade trendlinjen för stadens låneskuld ser ut följa den nu planerade utvecklingen för de kommande månaderna (röda staplar). Skuldökningstakten minskar tydligt jämfört med tidigare prognoser, särskilt till följd av nya siffror avseende mark och exploatering.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

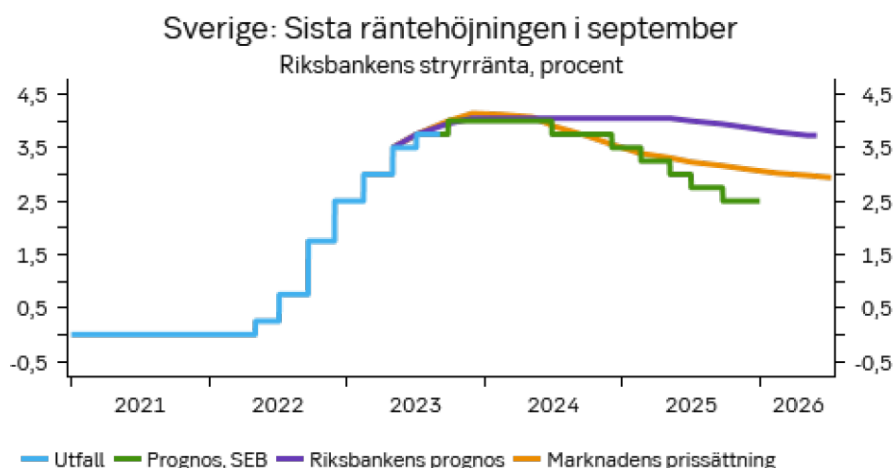
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

OMVÄRLDEN OCH EKONOMIN

Konjunkturinstitutet, KI, bedömer i augusti att svensk BNP minskar med en procent i år, som en följd av hög inflation och höjda räntor, som fått bostadsbyggandet att snabbt minska, samt en inbromsning i exporten. KI tror också på en minskning av antalet sysselsatta de närmaste kvartalen och att arbetslösheten ökar till 8,4 procent nästa år.

För att få ner inflationen höjde Riksbanken styrräntan med 0,25 procentenheter i juni samt ytterligare 0,25 procentenheter till 4,00 i september. Enligt flera prognosmakare, bland annat Nordea, spås ännu en höjning i november och att reporäntan därmed toppar på 4,25 procent medan andra prognosmakare tror att höjningen i september blir den sista och att reporäntan därmed toppar på 4,00 procent. De flesta ser dock att reporäntan kommer ner till cirka 2,5 procent i slutet av 2025.

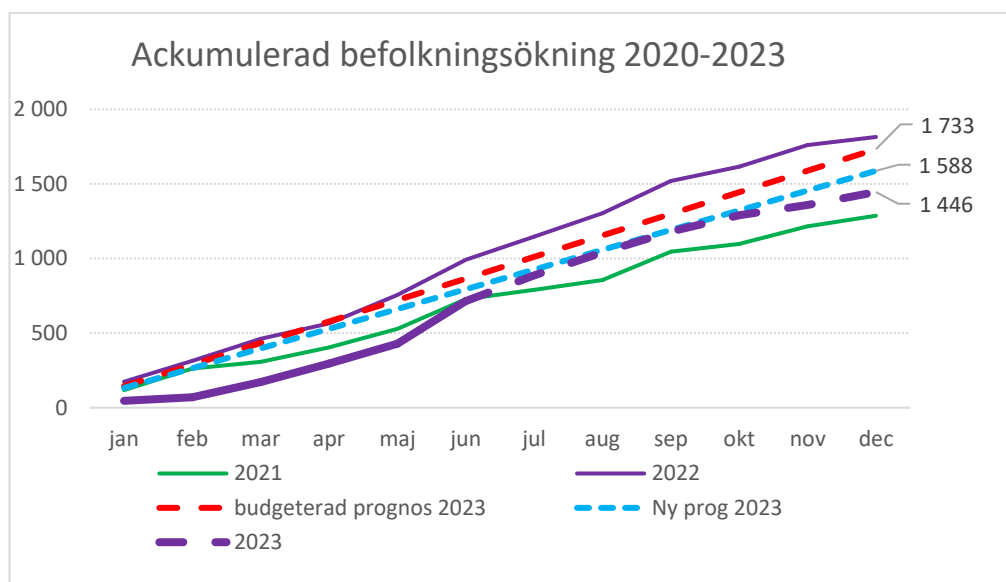
2023-10-30

Inflationstakten enligt KPI, var 7,5 procent i augusti. Detta är en minskning från juli då inflationstakten var 9,3 procent. De lägre elpriserna var den främsta orsaken till att inflationstakten dämpades.

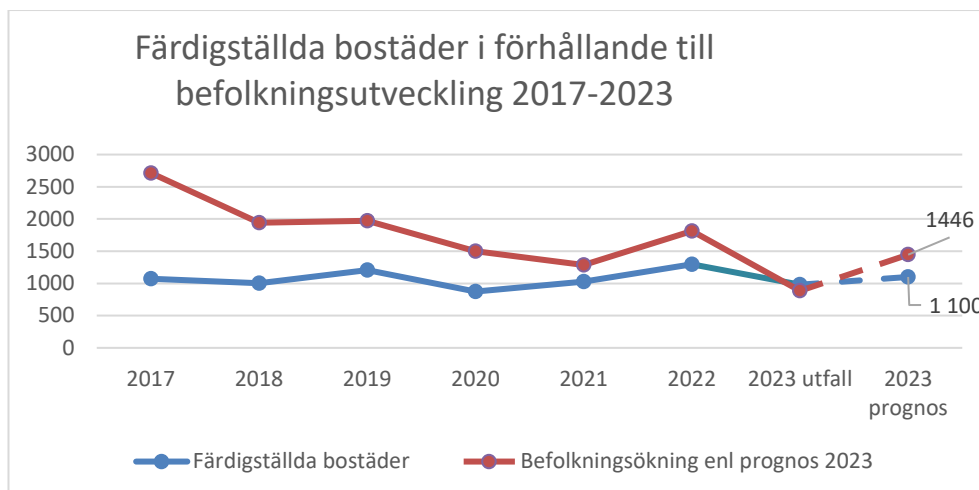
BEFOLKNINGSUTVECKLING OCH BOSTADSBYGGANDE

Befolkningsökning per juli var 886 personer i Västerås, vilket är lägre än året innan. Årets budget bygger på en ökning på drygt 1 700 personer (röd streckad linje), medan en uppdaterad befolkningsprognos från mars visar en ökning med knappt 1 600 personer (ljusblå streckad linje).

Ökningen hittills i förhållande till tidigare års ökning ser dock inte ut att nå upp till ny prognos. En uppskattad ökning grundad på månadsökningar de senaste 20 åren blir drygt 1 400 personer (lila streckad linje).

2023-10-30

Till och med augusti har 435 bostäder påbörjats (386 lägenheter i flerbostadshus och 49 småhus).

Utfallet för helåret ser inte ut att landa i den bedömning som gjordes i början av året med startbesked för 900 bostäder. Den uppdaterade prognosen i augusti är att drygt 500 bostäder kommer att påbörjas 2023. Utöver det som har påbörjats förväntas bara ett större projekt sätta igång under hösten, ett äldreboende med 60 lägenheter. Viss småhusbebyggelse kommer sannolikt också starta.

Byggaktörerna har olika bedömningar om när marknaden vänder och när möjlighet finns att påbörja sina projekt. Avgörande är bland annat en stabilisering av räntan och utvecklingen av byggpriserna. Flera uttrycker ambitionen att få igång de projekt man tror på för att behålla flöden, arbetskraft och kompetens. Byggaktörer efterfrågar också vilka åtgärder kommunen kan bidra med i det osäkra läget, vilket utvärderas vidare. Under året har beslut fattats i KS gällande möjlighet till förlängning av markanvisningsavtal samt byggnadsskyldighet. Beslut har även tagits av KS gällande styckebyggartomter om tillfälliga principer för återköp och förlängd tid för byggnadsskyldighet.

Av de 435 bostäder som har påbörjats under 2023 är 255 bostadsrätter, varav 230 byggs på Öster Mälarstrand och 25 på Sättra. 98 student- och forskarbostäder vid Kristiansborgsbadet har startat, vilka är hyresrätter. Mimer bygger på Pettersberg där en tidigare gruppboende blir 21 nya hyreslägenheter.

Färdigställandet av bostäder är fortfarande högt, tack vare ett högt påbörjande 2021 och 2022. Det har till och med augusti färdigställts 981 bostäder, varav 878 är flerbostadshus och 103 småhus. Vissa aktörer har dock haft svårigheter att sälja och hyra ut sina lägenheter, så hyresrabatter och nedsättning av pris på lägenheterna förekommer.

Prognosen om att 1 100 bostäder färdigställs under året bedöms ändå kvarstå, och kan till och med bli något högre. Det är flera stora projekt som färdigställts under året, bland annat 196 lägenheter vid Eriksborg, 109 lägenheter på

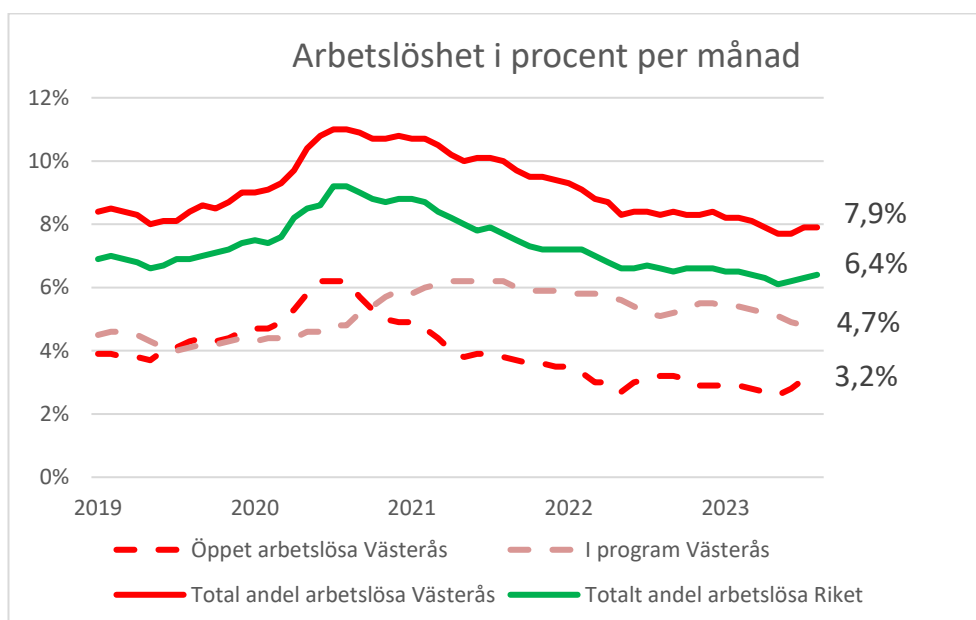
2023-10-30

Bjurhovda, 61 på Ängsgärdet, 90 på Bäckby och 197 på Öster Mälarstrand. Barkarö fortsätter att växa med 21 småhus.

Mimer har byggt trygghetsboendet Mässingen i Skultuna där inflyttning har skett till 26 lägenheter.

ARBETSMARKNADEN

Den totala arbetslösheten i Västerås var i augusti 7,9 procent, samma som i april. Den sjönk i maj och juni, men steg i juli. Nivån är fortfarande högre än den i riket som även den börjat stiga något efter sommaren, till 6,4 procent i augusti från 6,1 procent i maj, vilket dock är lägsta värdet sedan 2008.

Västerås har fler arbetslösa i program än riket i snitt, även om de sjunkit med någon procentenhet varje månad 2023. De öppet arbetslösa i Västerås var i augusti på samma nivå som riket, 3,2 procent.

Även om antalet nyanmälda platser till Arbetsförmedlingen i landet som helhet har minskat per augusti i år jämfört med förra året, så syns det inte i statistiken för Västerås, som hade drygt 20 000 nyanmälda platser till och med augusti, vilket är samma siffra för motsvarande tidpunkt 2022.

Antalet varsel till och med augusti 2023 var drygt 47 000 personer, varav cirka 1,5 procent i Västmanlands län. Även om man räknar bort de cirka 11 000 som gällde ett enskilt vårdföretag, är antalet varslade i år betydligt högre än både 2022 och 2021.

INFLATIONSPÅVERKAN

Inbromsningen av byggprojekt har medfört en normalisering av tillgången till byggmaterial och även en viss prisnedgång då efterfrågan på byggmaterial har

2023-10-30

minskat. Den ökande konkurrensen inom byggbranschen har lett till att anbuden som lämnas på stadens byggprojekt är lägre än tidigare.

Ärendemängden inom bygglov har minskat och ligger på 2019 års nivå. Det mesta som kommer in är bygglov för mindre åtgärder.

Inflationen har inneburit betydande kostnadsökningar för förvaltningen av stadens idrottsanläggningar. Stora kostnadsökningar finns inom energi och media, samtidigt som de externa hyrorna ökar kraftigt, eftersom avtalen är prisindexerade.

Även de höga livsmedelspriserna har påverkat verksamheterna, främst inom skolan där åtgärdsprogram pågår för restaurangverksamheten.

FÖRSKOLA OCH UTBILDNING

För första gången på länge finns det en överkapacitet av förskoleplatser. Detta beror på att flera nya förskolor har öppnat i kombination med en avvikande trend gällande demografi vilket resulterar att det är färre barn i behov av förskoleplatser. Det är en reell utmaning för flera förskolor att kunna behålla sin bemanning och samtidigt få ihop sin ekonomi. Därför pågår en omfattande omställningsprocess i förskolan som helhet där medarbetare i verksamheten kan komma att påverkas. Trots att det finns en överkapacitet av platser kan inte alla barn erbjudas plats i sitt närområde.

Ändringarna i skollagen som syftar till att fler barn ska gå i förskola och ges möjlighet till bättre språkutveckling i svenska innebär att vårdnadshavare till berörda barn ska informeras om eller erbjudas plats i förskola. Det är hittills ingen vårdnadshavare som har nyttjat sitt barns platserbjudande.

Den obligatoriska lovskolan genomfördes i juni under tio dagar med cirka 90 elever i årskurs nio som deltog.

Andelen behöriga lärare och lärare i fritidshemmen har sjunkit i Västerås i jämförelse med riket. Inom fritidshemmen är behörigheten 28 procent vilket kan jämföras med 41 procent för riket.

Utifrån samverkan med fristående och kommunala skolors elevhälsoteam ses en markant ökad andel elever med komplexa behov av stöd från Arenan när skolplikten upphör. Arenan är stadens verksamhet som ansvarar för kommunens aktivitetsansvar och kartlägger ungdomar mellan 16–20 år som inte är inskrivna vid någon gymnasieskola. Årets inventering landar i 260 elever med komplexa och omfattande behov jämfört med förra årets inventering som var 120 elever.

OMSORG

Allt fler unga, framför allt flickor, ger uttryck för psykisk ohälsa och den ökade gängkriminaliteten gör sig påmind i familjer socialförvaltningen arbetar med. Påverkanskampanjer mot socialtjänsten medför att familjer är svårare att motivera till att ta emot stöd och hjälp.

2023-10-30

I januari återkallade Inspektionen för vård och omsorg (IVO) Humana assistans AB:s tillstånd att bedriva personlig assistans. Förvaltningsdomstolen meddelade i sin dom i juni att Humana fick behålla sitt tillstånd.

Det pågår flera utredningar inom äldreomsorgen. En utredning handlar om möjligheten att införa en ersättningsmodell för hemsjukvården där utföraren får ersättning efter hur många denne är ansvarig för.

En annan utredning syftar till att göra en översyn av servicehusens framtid för bättre lokalutnyttjande.

TRAFIK OCH MILJÖ

Torrt och varmt väder i början av sommaren och stora regnmängder i slutet ställde till det i flera verksamheter. Broar stängdes av, gatubelysning som stod under vatten kopplades ur och kommunal personal arbetade dygnet runt med tillsyn, rensning av bråte vid broarna samt avstängningar på de ytor som riskerade att undermineras. De översvämningsskydd som staden precis hade testat kom till användning längs Svartån som riskerade översvämning i centrala staden och inledningsvis hotade att tränga in i stadshuset. Flera näringsidkare och kolonistugeägare blev hårt drabbade av översvämningen.

Matskogen på Malmaberg fick under perioden mottaga Sveriges stadsträdgårdsmästares kommunpris. En matskog är odling av ätbara frukter och grönsaker som på sikt ska kunna sköta sig själv som annan växtlighet i skogen.

Borttransport av avfallet efter konkursboet från en tidigare avfallsanläggning i Skultuna är fortfarande inte löst. Provvägning av avfallet i de olika högarna har gjorts av VafabMiljö och det visar sig att volymvikten skiljer sig åt då vissa högar innehåller mer sten, jord och betong än andra. En ny bedömning kommer att behöva göras om någon ytterligare avsättning utöver de 43 mnkr som gjordes 2022 kan bli aktuell. Det blir då viktigt att prioritera borttransport av de avfallshögar som innehåller mest plast, trä och liknande eftersom de riskerar att innehålla mest skadliga ämnen.

Stadens reviderade parkeringsriktlinje är politiskt beslutad. Förändringen avser tillämpningen av flexibla parkeringstal vid nybyggnation.

KULTUR OCH FRITID

Fritidsbankens lokaler på Bäckby blev helt förstörda efter en brand i intilliggande byggnad. Nu ses möjligheten över att komma ur nuvarande lokal och hitta en lokal mer centralt.

Planeringsarbetet med SM-veckan fortskrider. Totalt har 51 idrotter från 28 specialidrottsförbund sökt om att få delta.

Staden äger nu byggnaderna vid Vedbobacken och driftavtal håller på att tecknas med Vedbobackens ekonomiska förening.

2023-10-30

Driften av Fredriksbergsbadet har under 2023 sköts av Västerås Simsällskap. Medley har fått förlängt avtal att driva Lögarängsbadet ett år till.

I maj firades Rudbeckianska gymnasiets 400 år och konstverket 'Lekplatsen – Himlen är vårt enda tak' invigdes.

Det var en välbesökt museisommar och dansbanan på Vallby invigdes i samband med familjedagen i juni.

Västmanlands teater har under perioden haft premiär för föreställningarna 'En Folkefiende' och 'Salaligan', med fina recensioner både lokalt och i riksmidia för båda föreställningarna.

Västmanlandsmusiken har genomfört flertalet konserter och föreställningar i regionen och på Västerås konserthus. En höjdpunkt under perioden var när Västerås konserthus fick vara värd för en del av kungens jubileumsresa, med ett uppskattat arrangemang i konserthuset.

EKONOMISK ANALYS

PERIODENS RESULTAT

Västerås stads koncerns resultat för perioden januari till augusti är ett överskott på 864 mnkr. Koncernens soliditet uppgår till 39,3% vilket är en förbättring jämfört med soliditeten vid senaste årsskiftet 37,1%.

Intäkterna i staden är högre än budget för perioden på grund av högre statsbidrag. Däremot är försäljningsintäkterna lägre inom exploateringsverksamheten. På kostnadssidan är utfallet lägre än periodens budget beroende på lägre köp av huvudtjänster, konsulttjänster och administrativa tjänster, medan arbetskraftskostnaderna var högre.

En förbättring syns på skatteintäkterna jämfört med skatteprognosen i april. Av detta förklaras 105 mnkr av högre skatteintäkter och regleringsbidrag samt 38 mnkr i generella statsbidrag som inte var budgeterade.

Finansnettot är bättre än periodbudgeten främst beroende på realiserade finansiella realisationsvinster och lägre räntekostnader.

PROGNOS

Prognosen för Västerås stads koncern är 1 224 mnkr, vilket är 338 mnkr bättre än budget.

Prognosen är förbättrad jämfört med den från delår 1 och maj och består i Västerås stad av ytterligare högre förväntade skatteintäkter, utifrån ny skatteprognos i augusti, och förbättringar i nämndernas resultat främst på intäktssidan. Färre timmar inom hemtjänsten ger lägre kostnad för ersättning till fristående utförare inom äldreomsorgen. För vuxenutbildningen finns en prognos

2023-10-30

på ytterligare högre statsbidrag. Inom socialtjänsten finns förbättringar med färre placeringar och lägre prognos på utbetalda ekonomiska bistånd.

Finansnettots prognos är förbättrad med en extra utdelning från Mälarenergi via Stadshus AB som inte visar sig på kostnadssidan, utan är lagd som en ökad investeringsbudget. Finansnettot är även förbättrat med orealiserade vinster då börserna har gått försiktigt uppåt hittills i år.

SKATTEINTÄKTER

SKR:s bedömning i skatteprognosen per augusti är att lågkonjunkturen, som Sverige är inne i, bottenar 2024. Samtidigt är arbetsmarknaden fortsatt stark, vilket gjort att skatteprognosen för slutavräkning av skatter 2022 och 2023 är högre än föregående prognos. SKR:s bedömning är dock att arbetsmarknaden avmattas under året, vilket kommer att leda till en inbromsning av skatteunderlagets ökningstakt, främst under 2024.

Högre kostnader för löner och priser samt väsentligt högre pensionskostnader, påverkat av nytt pensionsavtal samt prisbasbeloppets ökning, gör att kommunsektorns köpkraft urholkas. Trots högre nominella skatter gör detta att det reala skatteunderlaget blir historiskt lågt under åren 2023–2024.

FINANSNETTO

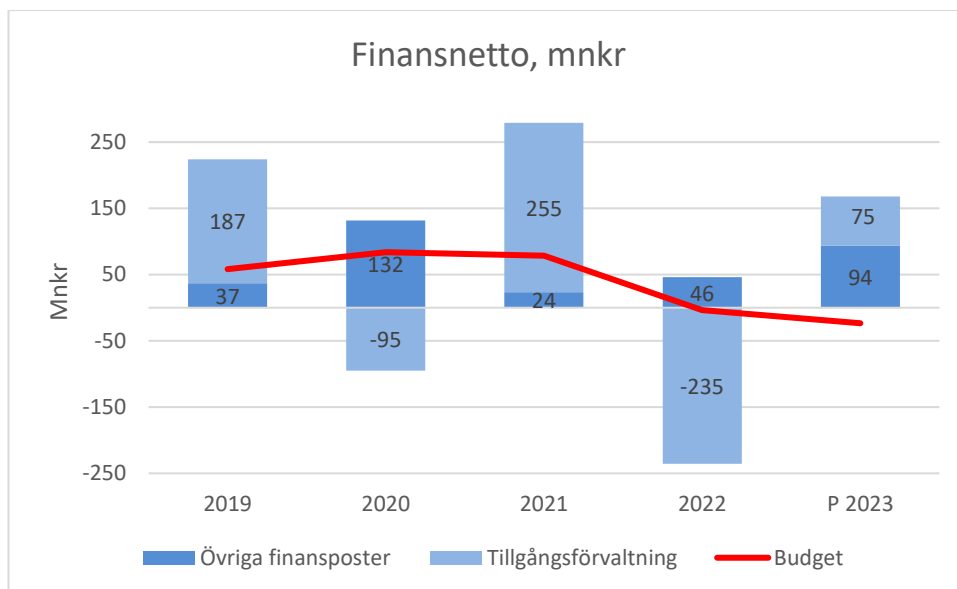
Prognosen för finansnettot är 168 mnkr. En stor del beror på den extra utdelning från Mälarenergi via Stadshus AB som kommunfullmäktige beslutat om. En del av prognosen utgörs av realisationsvinster på finansiella tillgångar på grund av börsuppgångar hittills under året. De orealiserade vinsterna står för en stor del och prognosticeras av försiktighetsskäl till halva periodutfallet som var vid augustis månads utgång.

Internbanken fortsätter tills vidare att hålla en relativt lång räntebindning, kring fyra år. Efterfrågan på stadens värdepapper är fortsatt god och internbanken fortsätter att hålla en mycket god likviditet. Under augusti har staden förfinansierat stora delar av höstens låneförfall på attraktiva nivåer.

Världens börser har fallit under sommaren men återhämtat sig något under inledningen av hösten.

Marknadsvärdet i pensionsportföljen var den 31 augusti cirka 1 576 mnkr, upp med cirka åtta procent eller drygt 114 mnkr sedan årsskiftet. Likviditetsportföljen hade ett marknadsvärde på cirka 531 mnkr, en ökning med cirka fem procent eller 25 mnkr sedan årsskiftet.

2023-10-30

Prognosen för finansnettot är 168 mnkr, varav 75 mnkr speglar förändringen i placeringarnas börsvärdering.

EXPLOATERING

De fem senaste åren har exploateringsverksamheten redovisat ett totalt överskott med 648 mnkr, vilket motsvarar ett årligt genomsnitt på 130 mnkr. Prognosen för 2023 visar dock bara ett överskott med 2 mnkr jämfört med budgeterade 30 mnkr. Detta innebär en negativ budgetavvikelse med -28 mnkr. Det ekonomiska läget och framskjutna satsningar påverkar prognosen för året.

REALISATIONSVINSTER

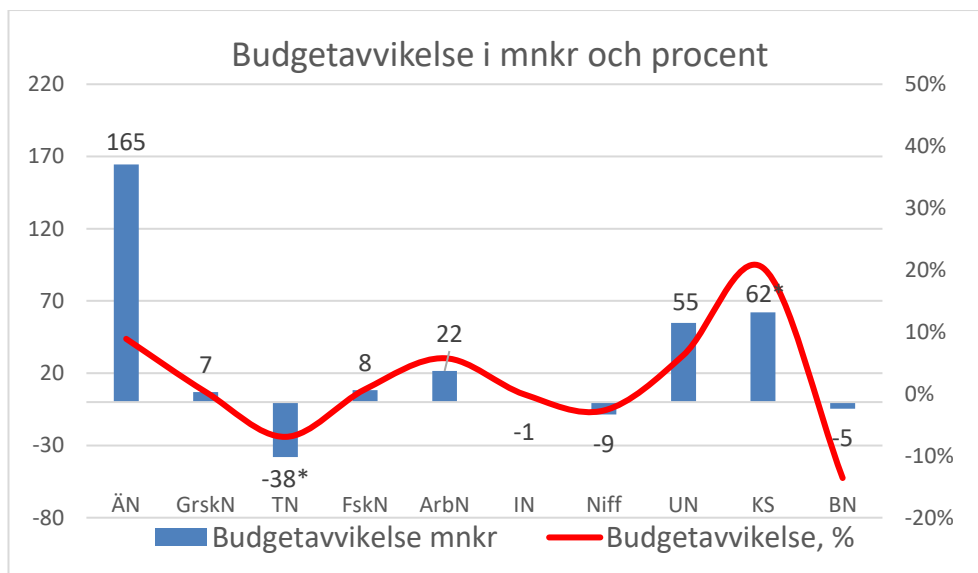
Realisationsvinsterna till och med augusti är 43 mnkr, varav 22 mnkr från fastighetsförsäljningar, 12 mnkr från försäljning av tomträtter och 8 mnkr för försäljning av bostadsrätter. Åtta tomträtter har sålts i perioden. På grund av det nuvarande allmänna ekonomiska läget med bland annat högre räntor är inte lika många intresserade av att friköpa sina tomter.

148 mnkr i realisationsvinster från aktie- och fondförsäljning ingår i finansnettot för perioden, vilka av försiktighetsskäl är prognosticerade till hälften gällande de orealiserade.

PROGNOS NÄMNDER, BOLAG OCH KOMMUNALFÖRBUND

Nämnderna redovisar en sammanlagd prognos på 258 mnkr i överskott, exklusive realisationsvinster, överskott för leasing och underskott för exploatering mot budget. Diagrammet visar de nämnder med störst budgetavvikelse i kronor. Utgångspunkten är att nämnderna ska uppnå budget i balans eller överskott, i synnerhet mot bakgrund av de strama ekonomiska förutsättningarna nästa år.

2023-10-30

*23,5 mnkr för satsningar i kollektivtrafiken finns i kommunstyrelsens budget. 10 mnkr i centralt budgeterat elstöd återstår att dela ut till nämnderna.

Beslutade ramar till de pedagogiska nämnderna i årsplan 2023 konstaterades vara för låg och kommunfullmäktige beslutade i mars om en extra tilldelning från centrala medel på 78 mnkr fördelat till förskolenämnden med 19,5 mnkr, grundskolenämnden med 39 mnkr och utbildningsnämnden med 19,5 mnkr, vilket ingår i nämndernas prognoser. Detta innebär samtidigt ett motsvarande underskott för centrala medel och minskning av resultatet.

Bland centrala poster finns avsatt 10 mnkr för elstöd som inte är utdelat till nämnderna. Västerås stad har dessutom fått 20 mnkr i statligt stöd, som utifrån förbrukning är fördelat till nämnderna.

Ytterligare negativa centrala poster utifrån interna bidrag till äldrenämnden på 98 mnkr. Det gäller tillkommande generella statsbidrag som grundar sig på ansökning av äldrenämnden gällande utökning av sjuksköterskor på boende samt minskat antal timanställningar. Motsvarande summa återfinns som högre generella statsbidrag.

Se finansiella tabeller på sidan 39 och framåt för mer detaljerad information.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har förbättrat sin prognos för året till ett underskott på -38 mnkr mot budget. Därtill kommer att 23,5 mnkr finns avsatt inom KS avseende kollektivtrafiken och som ännu inte ingår i tekniska nämndens prognos. Orsaken till underskottet beror på krav från Regionen om kompensation enligt avtal för ökade kostnader, främst för bränsle, till kollektivtrafik samt färdtjänst- och omsorgsresor. Prognosen är förbättrad mot förra delåret med 17 mnkr, varav 9 inom kollektivtrafiken på grund av stabiliserade biogaspriser samt inom övriga

2023-10-30

delar av nämnden där lägre arbetskraftskostnader, lägre kostnader för konsulter samt högre parkeringsintäkter än budgeterat balanserar delar av underskottet för kollektivtrafiken.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande har förbättrat sin prognos jämfört med maj och ytterligare mot delår 1. Ny prognos är -9 mnkr, en halvering jämfört med maj. Underskottet inom idrottsanläggningar prognosticeras till -14 mnkr beroende på högre energikostnader och hyreskostnader, varav en betydande del rör Rocklundaområdet samt Kokpunkten. Vakanser inom familjecentrum och övrig fritidsverksamhet samt ett statsbidrag från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd väger upp delar av nämndens underskott.

Kommunstyrelsen

Totalt är prognosen för kommunstyrelsen ett överskott på 34 mnkr. Stora avvikelser rör de delar som flyttats från fastighetsnämnden till 2023. Markförvaltningen står för 24 mnkr i överskott, varav hälften gäller realisationsvinster för sålda fastigheter vilket räknas som en jämförelsestörande post. Exploateringsverksamhetens prognos är att den inte når upp till budgeterat överskott på 30 mnkr, utan endast 2 mnkr, alltså ett underskott på 28 mnkr mot budget. Av den politiska satsningen på kollektivtrafiken med 30 mnkr ligger 23,5 mnkr kvar i kommunstyrelsen, i väntan på beslut om utdelning av resterande del efter 6,5 mnkr för busskort till skolelever under sommaren. Övriga budgetöverskott, knappt 14 mnkr, beror på vakanser, utvecklingsinsatser som inte helt nyttjas samt lägre köp av konsulttjänster.

Individ- och familjenämnden

Individ- och familjenämnden har förbättrat sin prognos till ett underskott på en knapp miljon mot årets budget. Prognosen har successivt förbättrats under året, till stor del beroende på ett lägre utfall av institutionsplaceringar av barn och unga, lägre personalkostnader på grund av vakanser samt färre placeringar av vuxna personer utsatta för våld i nära relation, och förutsätter att de lägre nivåerna fortsätter resten av året.

Prognosen för flyktingar visar ett mindre överskott, men där Migrationsverkets ersättning enligt massflyktindirektivet för ukrainska flyktingar är svårt att bedöma om det täcker nämndens kostnader.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden har förbättrat sin prognos med 6 mnkr ytterligare jämfört med tidigare prognos till ett överskott på 21 mnkr. Huvudsakligen beror överskottet på allt färre hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd. I snitt räknar nämnden med ett utfall på 1 690 hushåll jämfört med 1 840 i budgeten.

2023-10-30

Äldrenämnden

Äldrenämndens prognosöverskott för beställardelen +163 mnkr är densamma som i maj och i delår 1. Beslut av prestationsbaserade statsbidrag för utökning av sjuksköterskor på äldreboenden samt minskat antal timanställda inom äldreomsorgen till den kommunala utföraren har vänt prognosen på ett större underskott hos den kommunala utföraren till ett plus på 2 mnkr mot budget. Sammanlagt visar därför nämnden ett överskott mot budget på 165 mnkr i prognosen.

Överskottet på beställarsidan beror på att utbetald ersättning till utförarna avseende hemvård enligt LOV kommer att understiga budgeten då timmarna minskar. Under 2022 beslutade äldrenämnden att inte längre tillåta anhänganställningar inom hemtjänsten. Samtidigt beslutades också att avtalet med en hemtjänstutförare skulle hävas och upphöra att gälla. Det totala antalet utförda timmar och kunder minskade därefter markant under hösten 2022 och början av 2023, vilket i sin tur lett till betydligt lägre kostnader än vad som budgeterats för 2023.

Egenregins obalans inom hemvården består, exklusive tillkomsten av statsbidrag för insatser gjorda under 2022. Intäkterna täcker inte kostnaderna då bland annat arbetskraftskostnaderna är betydligt högre än budgeterade. Övergången till heltidstjänster samt borttagande av delade turer har en stor påverkan. Ökade kostnader för livsmedel och drivmedel samt förändring av ersättning för hemsjukvård är andra exempel som försämrar läget.

Grundskolenämnden

Grundskolenämndens prognos för året är ett överskott på 7 mnkr. Främsta orsaken är ett överskott inom grundskoleverksamheten på grund av 70 färre elever på årsbasis mot lagd budget. Totalt har övriga verksamheter, förskoleklass, anpassad grundskola och fritidshem en negativ prognos.

Den kommunala utföraren har en negativ prognos på -5 mnkr, beroende på restaurangverksamheten. Restaurangverksamhetens underskott beror främst på kraftigt ökade livsmedelskostnader. Stora åtgärder har genomförts och det befarade underskottet vid årets början på -15 mnkr beräknas i nu uppgå till -6 mnkr efter insatta åtgärder.

Förskolenämnden

Förskolenämnden har en prognos på ett överskott på 8 mnkr vid årets slut. Merparten av det prognosticerade överskottet tillhör tilldelningsekonomin, 6 mnkr, som beror på minskat barnantal enligt den senaste befolkningsprognosen.

Den kommunala utföraren prognosticerar ett överskott om 2 mnkr, med anledning av minskade lokalhyror för året.

2023-10-30

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har ökat prognosöverskottet sedan maj efter beslut om att tidigare utbetalda medel från Skolverket inte krävts i återbetalning. Ny prognos är ett överskott på 55 mnkr, varav vuxenutbildningscentrum +65 mnkr, Arenan – 7 mnkr och gymnasiet + 8 mnkr på grund av färre elever i fristående skolor.

Den kommunala utföraren har en prognos på underskott på -11 mnkr. Den extra budgettilldelningen gav högre programersättningar och högre ersättning för introduktionsprogrammet, vilket för den kommunala utföraren innebar 20 mnkr i högre intäkter. Då ekonomin inte var i balans efter stora elevminskningar till förra läsårsstarten samt minskade statsbidrag i år jämfört med 2022, har utföraren ändå inte lyckats få en prognos i balans.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden har försämrat sin nollprognos till ett underskott på -5 mnkr beroende på lägre intäkter för bygglov. Anledningen är den rådande konjunkturen som gör att antalet nya ärenden minskat. För att hålla nere kostnaderna för 2023 har en restriktiv hållning till kurser, konferenser, resor och annat som är direkt påverkbart införts. Den största delen av kostnaderna ses dock inte direkt påverkbara varför prognosen är ett underskott mot årets budget.

Övriga nämnder

Övriga nämnder har en prognos kring budget på totalen men där vissa verksamheters underskott balanseras av överskott på andra delar.

EFFEKTIVISERINGSÅTGÄRDER

För att klara årets budget behövs effektiviseringar göras i nämnderna, vilket enligt årsplanen varierar mellan en och tre procent. För vissa nämnder tillkommer effektiviseringskrav för kostnader som inte kompenseras för och som kommer av lagkrav, nya redovisningsmetoder, minskade statsbidrag eller tillkommande verksamheter.

Bland de åtgärder som görs är att se över bemanningen och inte tillsätta vakanta tjänster.

Inom gymnasiet har på samtliga enheter budgeterats ett åtgärdskrav utifrån enhetens storlek, för att reducera sitt budgeterade underskott. Åtgärder är planerade att göras inom framför allt bemanning eftersom lokalkostnader och övriga kostnader är svåra att påverka mer än marginellt på kort sikt. Totalt är det budgeterat med 11 mnkr i åtgärdskrav. Då prognosen för personalkostnader är 9 mnkr högre än budgeterat bedöms alla besparingsåtgärder inte kunna genomföras.

Inom grundskolan är åtgärderna att omvandla tjänster, inte tillsätta vakanser och göra neddragningar i antalet stödtjänster, samt minska antalet årsarbetare.

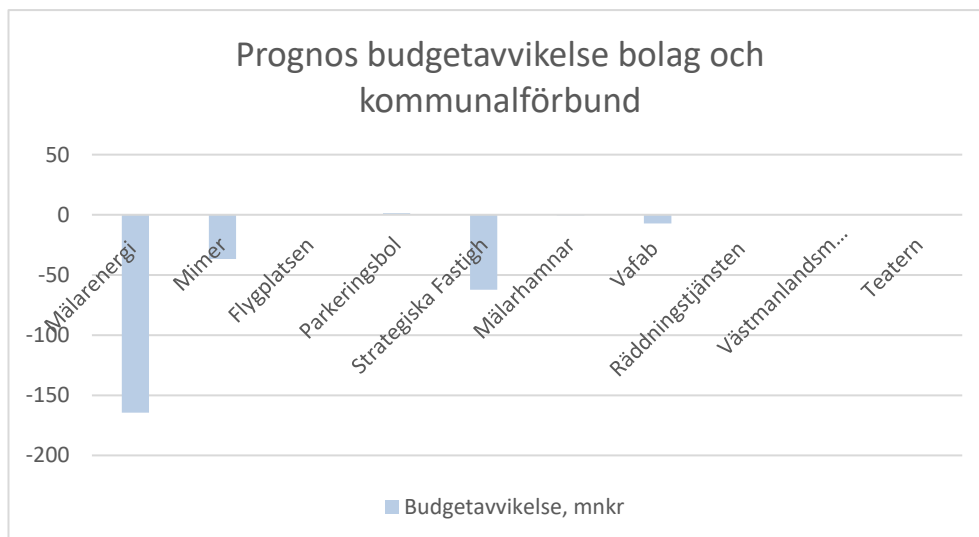
2023-10-30

Tekniska nämndens åtgärder består i minskade ambitionsnivåer på exempelvis skötselnytor och isbanor, besparing på cykelfrämjande åtgärder samt ökade intäkter på parkering- och markupplåtelse.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande har beslutade åtgärder på 2,4 mnkr för bland annat personalminskningar och effektiviseringar där allt inte ger effekt förrän 2024. Underskottet på grund av högre energikostnader och hyror bedöms inte gå att spara sig ur utan beslut om nedläggning av någon verksamhet, ett beslut som nämnden inte fattat.

Åtgärder pågår inom individ- och familjenämnden främst inom verksamhetsområde vuxen, bland annat avseende tomhyror samt vakanshållande av tjänster.

BOLAG OCH KOMMUNALFÖRBUND

Koncernens största bolag, Mälarenergi och Mimer, lämnar en prognos efter finansiella poster som avviker negativt mot årets budget. Även Strategiska fastigheter avviker negativt i årets prognos. Flygplatsbolaget räknar in driftbidraget från ägarna när de visar en prognos på budget.

Mälarenergi AB

Mälarenergi har en resultatprognos på 351 mnkr efter finansiella poster, vilket är 165 mnkr lägre än budget och lägre än resultatet förra året. Periodens resultat efter finansiella poster uppgår till 286 mnkr vilket är en förbättring jämfört med motsvarande period 2022. Den väsentliga resultatavvikelsen ligger hos affärsområde Värme med minus 199 mnkr och förklaras av lägre elförsäljning och lägre värmeförsäljning. Värmeförsäljningen var lägre under första tertialet samtidigt som elpriserna var lägre i början av året och med betydligt lägre prognos för resterande del av 2023 i jämförelse med budget. Ställs prognosen för 2023 mot helårsutfallet 2022 är lägre elförsäljning hela förklaringen till avvikelsen.

2023-10-30

Genomsnittlig avkastning på totalt kapital exklusive vatten prognostiseras till 3,8 procent för 2023 och i genomsnitt 5,0 procent de senaste fyra åren. Soliditeten prognostiseras till 39,2 procent, vilket innebär att bolaget väntas uppfylla de ekonomiska målen för ägardirektivet.

Bostad AB Mimer

Mimer prognostiserar ett resultat efter finansiella poster på 63 mnkr, vilket är 37 mnkr lägre än budget och lägre än resultatet förra året. Mimer uppfyller målen i ägardirektivet för soliditet, men når inte avkastningskravet på totalt kapital om minst 3 procent. Periodens ackumulerade resultat efter finansiella poster uppgår till 71 mnkr.

Årsförhandlingen gällande 2023 års hyror resulterade i en genomsnittlig hyreshöjning om 4,4 procent, vilket är lägre än budgeterat och påverkar resultatet på helåret. Prognosen för realisationsvinster av fastighetsförsäljningar som planeras under 2023 är 5 mnkr lägre än budgeterat.

Kostnader för fastighetsskötsel, administration, underhåll och vidare hyresbortfall är högre än budgeterat. Stigande räntor förväntas ge en negativ effekt på helåret på 18 mnkr gentemot budget.

Västerås Strategiska Fastigheter

Strategiska Fastigheter prognostiserar ett resultat efter finansiella poster på 3 mnkr i jämförelse med budget på 65 mnkr. Avvikelsen gentemot 2022, då resultatet var 96 mnkr, beror på att bolaget 2022 sålde mark i Gäddeholm med en reavinst på 89 mnkr. Avvikelsen gentemot årets budget beror på att den för 2023 budgeterade avyttringen av två skolfastigheter på Hamre förväntas att genomföras först 2024.

Övriga bolag och förbund

Övriga bolag ligger i stort sett i linje med budget och har sammantaget ett prognostiserat resultat efter finansiella poster som överstiger budget med 2 mnkr för 2023. Kommunalförbunden visar sammanlagt på en negativ resultatavvikelse mot budget på 7 mnkr framförallt beroende av Vafabs underskott för utsläppsrätter vid Norsa energiåtervinning samt ökade pensionskostnader.

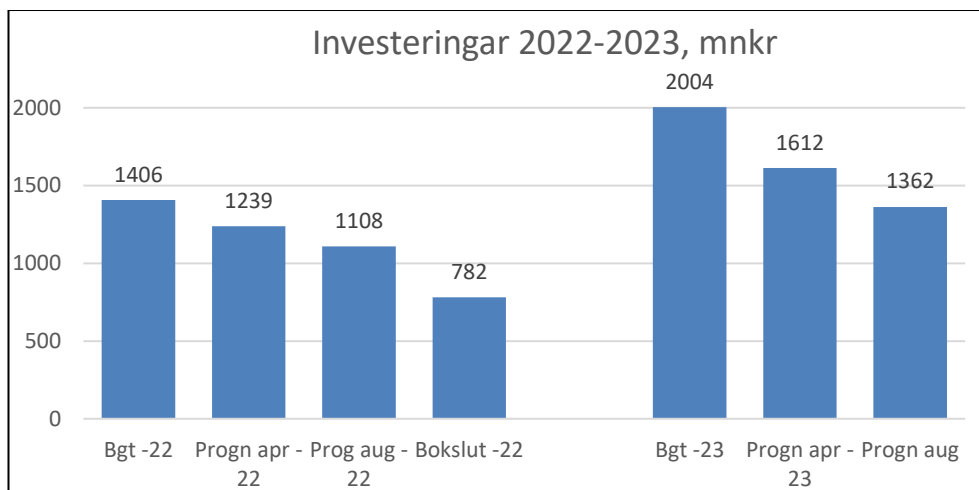
INVESTERINGAR

Prognosen för koncernens investeringar 2023 uppgår till 3 359 mnkr, varav 60 procent tillhör bolag och kommunalförbunds investeringar.

Investeringar i Västerås stad

Investeringsutfallet i Västerås stad per augusti uppgår till 567 mnkr, vilket är 28 procent av årets budget på 2 004 mnkr. Prognosen för året är 1 362 mnkr, vilket är 68 procent av årets budget. Prognossänkningen beror främst på omfördelning av utgifter mellan åren inom skolområdet samt exploateringsverksamheten.

2023-10-30

Trenden med nedåtgående prognos utifrån årets budget infaller även 2023 där de främsta orsakerna beror på tidsförskjutningar i projekten i tidiga skeden.

Prognosen för fastighetsinvesteringar för 2023 uppgår till 846 mnkr, vilket är 67 procent av årets budget på 1 255 mnkr. Det är förskolan som har den största avvikelser.

Inom förskola avser avvikelserna främst prognosflyttar till 2024 av bland annat förskolorna på Hökåsen, Håkanstorp samt förskolan på Sätra. Hamre IP har en högre prognos än årets budget på grund av omfördelning från 2022 och högre produktionskostnad.

Avvikelse för grundskola avser till största delen investeringar som är i utredningskede. Vallbyängsskolan, Sätra- och Gäddeholmsskolan är i projekteringsfas och har en viss prognosförskjutning. Prognosförändringen inkluderar både prognossänkningar och tillkommande utredning gällande omtag kring tänkt inhyring.

Övriga större prognosavvikelse beror på att åtgärder vid Vedbobacken, Hamre Ridcenter, Mariaberget, Stadshuset samt övriga lokalanpassningar har framflyttats. Åtgärder på Hamnen och Brandstationen har totala prognossänkningar på grund av ändrade omfattningar i projekten.

Större projekt som pågår är byggnation av en tillbyggnad samt matsal på Carlforsska gymnasiet, nybyggnation av förskola i Barkarö/Gotö samt Emausskolan (ombyggnation, tillbyggnad av skola samt ny idrottshall). Idrottshallen beräknas inflyttningsklar i slutet av 2023. Gruppbofastaden på Sätra har påbörjats.

I år har omklädningsrummen på Bäckby IP, Skallbergets förskola, ombyggnationen på Fridhemsskolan, dansbanan på Vallby, utemiljöarbetet på Irstaskolan samt etablering av paviljongförskolan på Hamre färdigställt. Under hösten blir

2023-10-30

ombyggnation på Önstaskolan och Sofiaskolan, etapp 1 klara. Resterande delar på Sofiaskolan pågår.

Byggnation har påbörjats av Skultunas skolfastighet Drömfabriken vilken inkluderar skola, bibliotek och fritidsgård.

Prognosavvikelser mot budgeten för Skultunas skolfastigheter beror främst på tidsförskjutningar på grund av omtag gällande omfattning samt ny lösning med ersättningspaviljonger för Persboskolan och Romfartuna förskola.

Den totala prognosen för ordinarie- och underhållsbudgeten för infrastrukturinvesteringar är oförändrad. Dock har en omfördelning av posterna emellan gjorts i prognos. För strategiska infrastrukturinvesteringar är prognosen för 2023 lägre än budget vilket till största del beror på tidsförskjutningar i bland annat detalj- och handlingsplansprocessen samt utrednings- och projekteringsarbete vilket genererar prognosförflyttningar mellan år.

Mark och exploatering visar en lägre prognos än budget på 235 mnkr, huvudsakligen inom exploatering. Exploateringsverksamhetens avvikelse mot budget beror till största delen på att planerade vägar på Sättra detaljplan 1 flyttas fram till kommande år. Rondeller och bussgata på området färdigställs 2023. Erikslund Froby (Västerleden), Gäddeholm etapp 3, avfart Irsta samt Kungsleden är framflyttade till kommande år.

Investeringen av vågholmarna på Öster mälärstrand har en högre prognos än årets budget vilket bland annat beror på en högre utförandetakt än vad som budgeterats i år samt ökade materialpriser. Driftkostnaderna finansieras dels via externa båtavgifter, dels av staden. Upprustningen av Arosvallen avviker från budget på grund av att belysning lagts till i projektet samt att materialpriser påverkat prognosen.

Kommunfullmäktige beslutade i april att öka investeringsramen 2023 med 50 mnkr i syfte att utföra investeringar för klimatet och den fysiska närmiljön. I förskola och skola avser medlen investeringar i lärmiljön för att skapa lugnare och tryggare arbetsmiljö. Förskola avser att använda tillskottet till möbler och andra inventarier för att skapa goda lärmiljöer. Skola använder satsningen för att ytterligare motverka neuropsykiatriska funktionsnedsättnings negativa konsekvenser för lärandet inom kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper (NPF-säkrad lärmiljö). Det rör sig exempelvis om ljudabsorbenter, höj- och sänkbara arbetsbord samt möbler som kompenserar oro och rörelsebehov.

Nämnden för idrott, friluftsliv och förebyggande använder budgeten till LED-belysning i främst motionsspår, gång- och cykelvägar.

Tekniska nämnden har beslutat att använda den ökade budgeten för att öka framkomlighet och tillgänglighet i gång- cykel- och kollektivtrafiken, byte till LED-belysning samt främjande av ekosystemtjänster. Även trygghetskameror och belysning av stråk i centrum ska tillskapas för tryggare utomhusmiljöer.

2023-10-30

Investeringar i bolag och förbund

För koncernen Mälarenergi uppgick investeringarna i perioden till 494 mnkr. Prognosen för året är 1 018 mnkr vilket är något lägre än budget. Avvikelsen beror främst på investeringar inom Värme, Stadsnät och Fibra AB som är framflyttade till 2024.

Mimers utfall för perioden uppgick till 530 mnkr och avsåg nya lägenheter, garage och underhåll. Prognosen för året är 750 mnkr vilket är i linje med budget.

Vafab kommunalförbund beräknas inte utföra investeringar i den takt som beräknades i budgetarbetet vilket genererat en prognossänkning.

Mälardalens Räddningstjänst har prognostiserat 59 mnkr vilket är i enlighet med budget, de största investeringarna är i två höjdfordon, teknisk utrustning samt ett nytt övningsfält på Eriksberg.

Västerås Parkerings AB ökar prognosen mot budget. Parkeringshuset Oxens färdigställande har försenats vilket gör att årets budget överskrids samt att bolaget inför nytt betalsystem i fyra parkeringshus under 2023 vilka inte är budgeterade.

Flygplatsen prognostiserar inte några investeringar under 2023.

Investeringsprognosen i Mälarhamnar uppgår till 28 mnkr vilket är lägre än budget. Investeringarna består framför allt av upprustningar av maskin- och fordonspark.

BALANSKRAVSRESULTAT

	Utfall	Prognos
Balanskravsresultat	2023-08-31	2023-12-31
Resultat enligt resultaträkningen	672	604
Realisationsvinster försäljning anl. tillgångar	-35	-35
Realisationsvinster finansiella poster	-10	-10
Orealiserade värden av finansiella tillgångar	-144	-72
Resultat för avstämning av statens balanskrav	483	486

Prognosen visar att Västerås stad förväntas uppnå balanskravsresultatet.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Behoven av personal till välfärden växer, samtidigt som personer i arbetsför ålder inte ökar lika mycket. Det innebär en utmaning särskilt för yrken inom vård,

2023-10-30

omsorg, skola och förskola. För att klara uppdraget behöver staden, för att attrahera och behålla personal, fokusera på att vara en attraktiv arbetsgivare.

En HR-strategisk plan för åren 2023–2027 har tagits fram under våren som beskriver metoder och vägval som behöver genomföras för att stärka kompetensförsörjningen. Planen utgör en målbild och styrning av stadens HR-arbete. Utifrån den har ett arbete påbörjats kring att sätta samman utvecklingsgrupper för alla HR medarbetare som ska optimera arbetssätt, delge varandra kunskap och på så sätt frigöra tid från operativa delar för att kunna fokusera på att hitta nya vägar för kompetensförsörjningen.

Den HR-strategiska planen har fem fokusområden

- Stärkt ledarskap & medarbetarskap
- Jämlika förutsättningar & villkor
- Utvecklande samarbeten & samverkan
- Hållbar & trygg arbetsmiljö
- Konkurrenskraftig kompetens

Genom att fortsätta förändra och utmana befintliga arbetssätt och ta tillvara och utveckla de befintliga medarbetarna kan behoven av fler anställda minska över tid. Staden behöver också ta vara på potentiella personalresurser där arbetslösheten är hög.

Förvaltningarna har fortsatt särskilt svårt att rekrytera socialsekreterare, vårdpersonal med tillräcklig kompetens, seniora projektledare, kompetens inom digitalisering, specialister till tekniska arbeten och lärare. Sommarperioden har fungerat i vården tack vare förändrad process för vikarierekrytering och beslutet att ge extra ersättning för de som valde att arbeta över båda semesterperioderna. Bland socialsekreterare inom barn och ungdomsområdet samt inom läraryrkena märks en stor personalomsättning beroende på högre löner i närliggande kommuner. Genom att flera vakanta chefspositioner nu tillsatts inom individ- och familjeförvaltningen finns möjlighet för långsiktighet i arbetet med att rekrytera och behålla socialsekreterare.

Arbete fortgår kring strävan med heltid som norm. Exempelvis inom individ- och familjeförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen samt Skultuna kommunalförvaltning erbjuds alltid heltidstjänster och valet att arbeta deltid avgörs av den enskilda individen. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar aktivt med frågan, men har lite kvar för att uppnå samma nivå som de övriga.

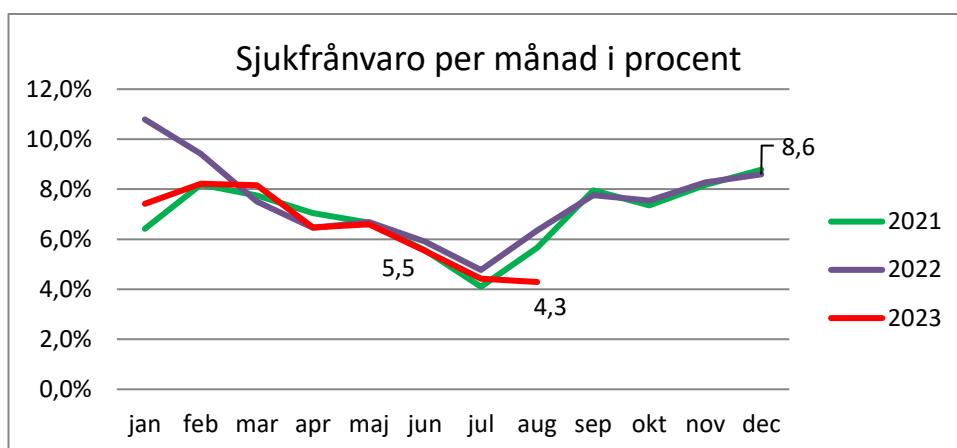
1 juli blev undersköterska en skyddad titel. För de som lämnar in intyg på genomgången utbildning sker ny lönesättning.

Staden har fortsatt ojämlika förutsättningar och villkor som behöver hanteras för att vara en attraktiv arbetsgivare. Detta bör starta i att jobba mot en jämnare könsfördelning i alla delar av organisationen, då en organisation utan könsdominans blir mer jämlik i förutsättningar och villkor.

2023-10-30

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaron ligger fortsatt högre än målet på fem procent (ackumulerat utfall till och med augusti är 6,4 procent, där augustisiffran fortfarande är osäker). Det finns även skillnader i sjukfrånvaro mellan förvaltningar, där personal inom vården har en sjukfrånvaro på över sju procent medan till exempel personal inom grundskolan ligger under fyra procent.

En obligatorisk utbildningsinsats för stadens alla chefer pågår nu och löper under hela hösten 2023, med ambitionen att höja kunskapsnivån och därmed skapa bättre förutsättningar för chefer att verka proaktivt med syfte att undvika sjukdom och rehabilitering. Det är av stor vikt är att cheferna tidigt involveras i arbetsmiljöfrågorna och att de har både kunskap och förutsättningar.

Ett internt ledarutvecklingsprogram har tagits fram för stadens alla chefer, i syfte att stärka ledarskapet inom områden som tillit, kommunikation, förändringsledning, välmående och hållbarhet, där satsningen har sin grund i en modell för utvecklat ledarskap.

Ett viktigt nyckeltal kring ledarskapet är antal medarbetare per chef då detta har stark koppling till chefers förutsättningar och medarbetarnas engagemang. Målsättningen är att en chef inte ska ha fler än 35 medarbetare, vilket är en stor utmaning att klara av med rådande ekonomiska förutsättningar.

Koncernen har inom stadens bolag och kommunalförbund cirka 1 500 medarbetare anställda. Kön fördelningen är den omvända jämfört med stadens förvaltningar. Sjukfrånvaron är låg och ligger under fem procent.

Kompetensförsörjning och kompetensväxling är fortsatt en stor utmaning för vissa av bolagen. Detta ställer stora krav på förmågan att ligga i framkant och fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare.

2023-10-30

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Se avsnittet Ekonomiska analys på sidan 11 för kommentarer till prognosen.

ÅRETS RESULTAT	2019	2020	2021	2022	P 2023
Årets resultat, mnkr	529	543	1 195	589	603
Årets resultat enligt balanskravet, mnkr	230	509	740	738	486
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster, mnkr	147	420	527	707	433
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, %	1,7	4,7	5,6	7,2	5,8

VERKSAMHETENS INTÄKTER OCH KOSTNADER	2019	2020	2021	2022	P 2023
Andel av skatter och bidrag, %					
Summa verksamhetens nettokostnader	96,4	94,3	90,3	92,1	95,8
Förändring av verksamhetens nettokostnader exkl. jämförelsestörande poster, %	3,7	3,0	3,6	2,9	9,5
Förändring av skatteintäkter, generella statsbidrag, utjämning, %	4,8	5,4	5,6	4,5	5,6

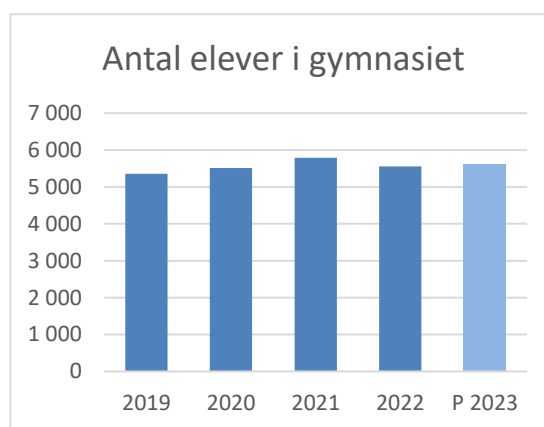
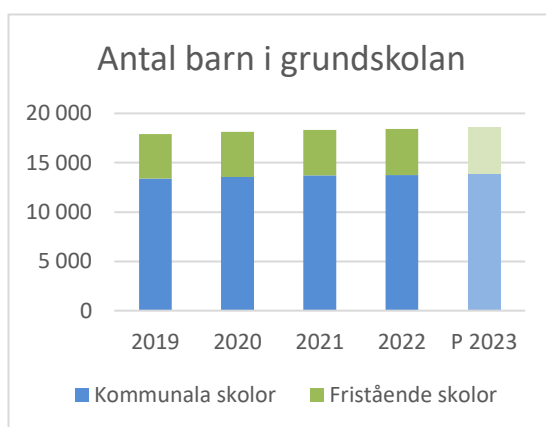
SOLIDITET	2019	2020	2021	2022	P 2023
Soliditet enligt balansräkning, %	38,0	34,1	36,7	37,3	37,2
Soliditet exklusive internbank, inklusive totala pensionsförpliktelser %	52,4	44,7	47,8	50,5	50,6
Likvida nettotillgångar, mnkr	1 540	1 149	1 823	943	1 200

MEDARBETARKOSTNADER	2019	2020	2021	2022	P 2023
Medarbetarkostnader, mnkr	4 463	4 663	4 861	5 094	5 997
därav lönekostnader, mnkr	3 153	3 272	3 405	3 613	3 897
Förändring av medarbetarkostnader, %	2,6	4,5	4,2	4,8	9,9
Medarbetarkostnadernas andel av verksamhetens bruttokostnader exklusive jämförelsestörande poster, %	44,8	44,7	46,4	46,2	48,3

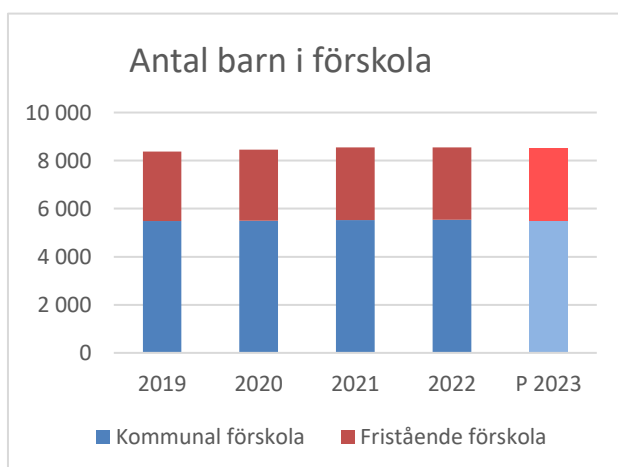
2023-10-30

INVESTERINGAR	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoinvesteringar exkl. exploit, mnkr	950	1 157	1 032	705	1 260
Egenfinansieringsgrad, %	77,9	67,4	146,7	151	95,2
Kortfristig låneskuld, mnkr	0	0	0	0	0
Långfristig låneskuld, mnkr	0	0	575	410	463

SKOLA

Antal barn i grundskolan ökar långsammare än budgeterat. Prognosen är cirka 100 färre barn än planerat. Relationen mellan elever i fristående och kommunal skola är ganska konstant, med omkring 25 procent i en fristående grundskola. På gymnasiet är det på samma sätt kring 100 elever färre än budgeterat. Omkring 39 procent av eleverna går i ett fristående gymnasium, en ökning på fyra procentenheter på fem år.

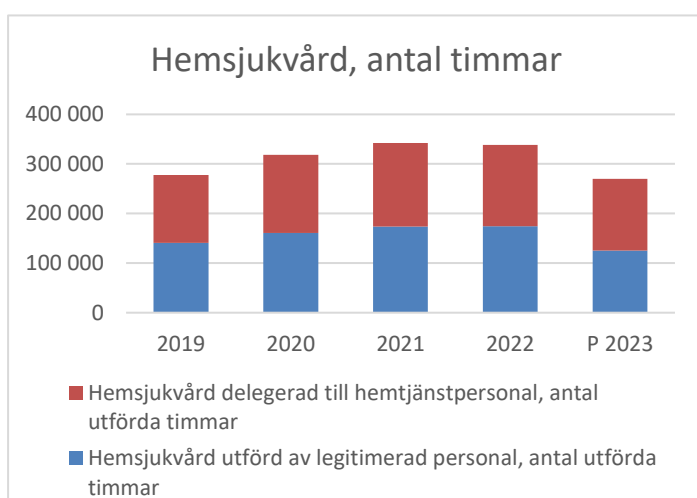
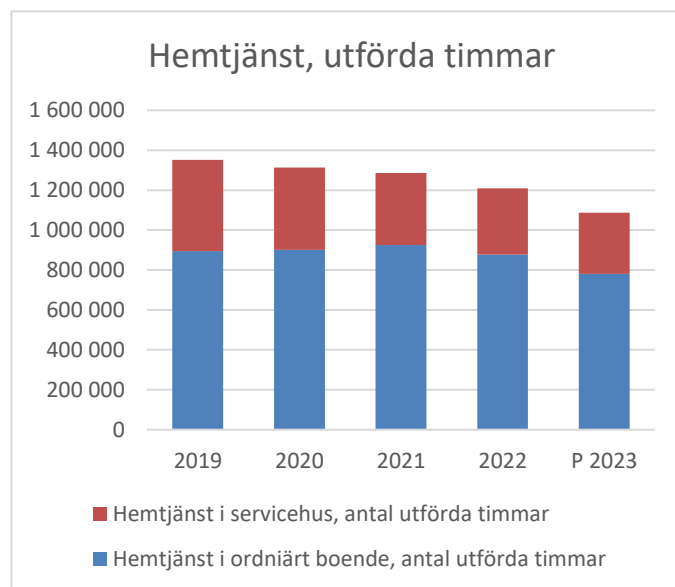
Antalet förskolebarn minskar nu som en följd av färre födda barn.

På fritidshemmen ser man dock en ökning av antalet inskrivna barn, efter nedgången under pandemin.

2023-10-30

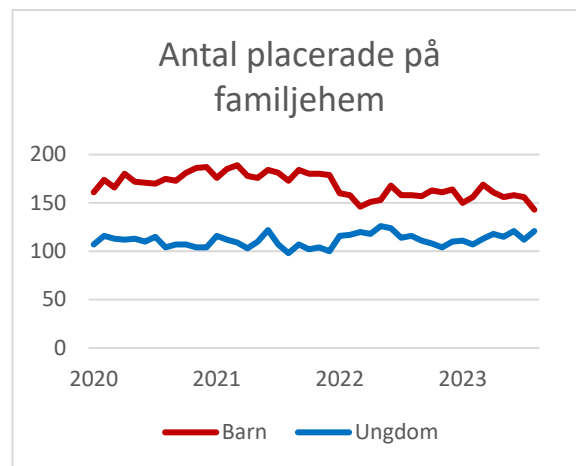
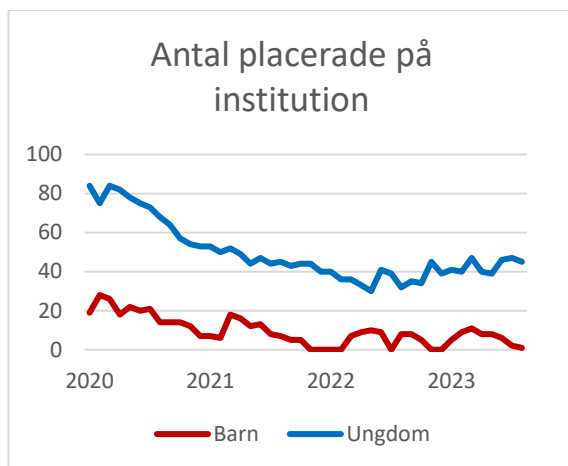
OMSORG OCH STÖD

Hemtjänsten har, sett till antalet utförda timmar, legat på en ganska jämn nivå de senaste åren även om antalet äldre i befolkningen har ökat. Antalet personer med hemtjänst minskade från april 2020 som en följd av pandemin. Det var framför allt personer med få timmar hemtjänst som valde att avsäga sig insatser samtidigt som det fanns personer med omfattande behov som bodde kvar hemma med hemtjänst istället för att flytta in i särskilt boende, vilket gjorde att antalet timmar inte minskade lika mycket som antalet personer. Antalet personer med hemtjänst har därefter successivt ökat fram till andra delen av 2022 då hemtjänsten minskade kraftigt, framför allt sett till antalet timmar.

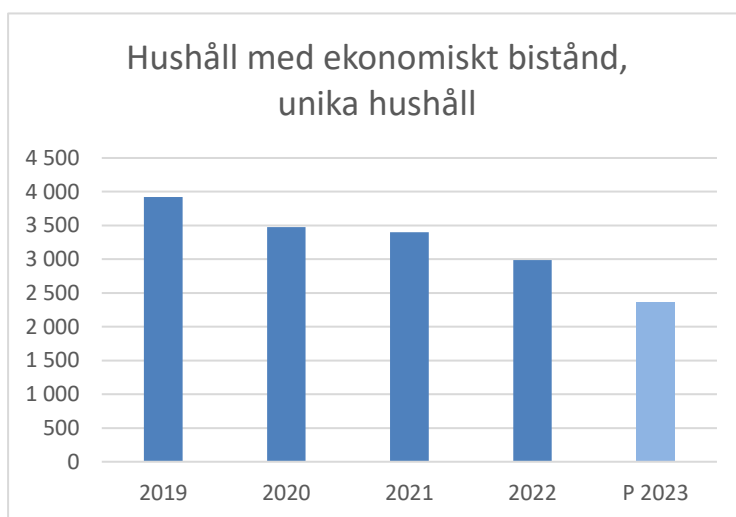
Även antalet utförda timmar hemsjukvård har minskat. Främst är den tid som redovisas som indirekt tid som har minskat på grund av ändrade krav kopplade till hur tiden redovisas.

2023-10-30

Antalet barn och ungdomar som placeras på institution minskar stadigt. Placeringar på HVB-hem för barn och ungdomar har en lägre prognos än budget, medan placering av ungdomar på SiS-hem överskrider budgeten på grund av en ökning av grov kriminalitet.

Antalet placerade barn och ungdomar på familjehem ökar, främst på konsulentstödda familjehem, vilket delvis beror på ett val att välja familjehemsplaceringar istället för institutionsplaceringar. Det pågår fortsatt ett arbete med att få ned antalet konsulentstödda familjehemsplaceringar och samtidigt höja andelen egna familjehem, men det är ett långsiktigt arbete där snabba resultat inte är möjliga.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd fortsätter att sjunka. Socialtjänsten arbetar särskilt med att minska antalet personer med långa bidragstider och samverkar med andra för individen viktiga funktioner exempelvis

Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Vuxenutbildningscentrum och regionens rehabkoordinatorer. Främsta orsaken till ett långvarigt ekonomiskt bistånd är att man inte har något jobb samt arbetshinder utifrån sociala skäl.

2023-10-30

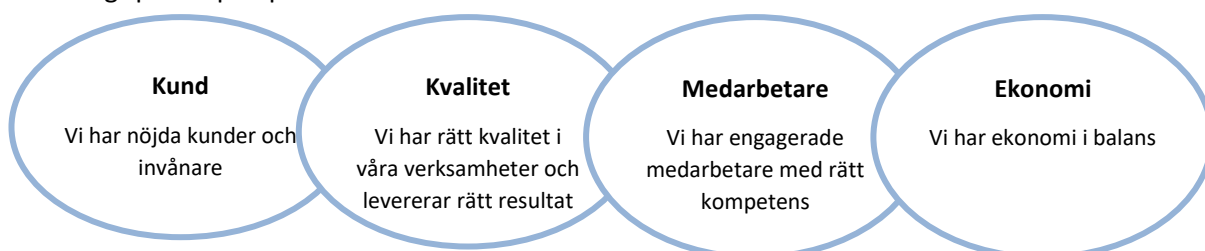
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Uppföljning av mål

Bedömningen av god ekonomisk hushållning görs genom att följa upp kommunfullmäktiges mål, inklusive de finansiella målen, och balanskravet. Bolagen följs upp enligt ägardirektiv och kommunalförbunden enligt förbundsordning.

Bedömningen är att Västerås stad fortsatt har en god ekonomisk hushållning. Perspektiven Kund, Kvalitet och Medarbetare är sammantaget i nivå med föregående år. Några nämnder bedömer att perspektivet Ekonomi är på en något lägre nivå än föregående år, men sammantaget är perspektivet fortsatt starkt och Västerås stad ser ut att klart uppfylla de uppsatta finansiella målen, liksom det finansiella koncernmålet.

De övergripande perspektiven är:

SAMMANFATTANDE BILD AV NÄMNDERNAS MÅLUPPSKATTNING

- = Måluppfyllelsen ej bedömd
- = Målet ej uppfyllt
- = Målet delvis uppfyllt
- = Målet i hög grad uppfyllt
- = Målet uppfyllt

Tabellen visar hur samtliga nämnder bedömt i vilken grad de nått de övergripande målen. Nämndernas bedömning och utfall på nyckeltal i styrkort och följekort är underlag för den samlade bedömningen av måluppfyllelse för Västerås stad.

2023-10-30

Organisation	Kund	Kvalitet	Ekonomi	Medarbetare
Kommunstyrelsen				
Förskolenämnden				
Grundskolenämnden				
Utbildningsnämnden				
Individ- och familjenämnden				
Nämnden för personer med funktionsnedsättning				
Äldrenämnden				
Tekniska nämnden				
Fastighetsnämnden				
Byggnadsnämnden				
Miljö- och konsumentnämnden				
Skultuna kommundelsnämnd				
Överförmyndarnämnden				
Valnämnden				
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande				
Kulturnämnden - Kultur				
Arbetsmarknadsnämnd				

KUND OCH KVALITET

För Västerås stad som helhet är bedömningen att målen för kund och kvalitet delvis är uppfyllda, vilket är oförändrat sedan bedömningen i årsredovisningen.

Kund och kvalitet följs upp som en helhet. Det övergripande målet är att våra kunder och invånare ska vara nöjda med våra tjänster och den service vi ger dem. För att nå detta behöver vi ha kunden och invånaren i fokus och att vi lever värderingarna i vår värdegrund, Alltid bästa möjliga möte. Rätt kvalitet i våra verksamheter och att vi levererar bra resultat bidrar till nöjda kunder och invånare. Det bidrar även till en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer i linje med Agenda 2030.

Uppföljningen i denna delårsrapport begränsas av att det inom flertalet verksamheter ännu inte finns utfall för nyckeltal i år så att dessa redovisas först i årsredovisningen.

Inom de **pedagogiska verksamheterna** genomsyrar barnrättsperspektivet förskolans verksamheter. Genom delaktighet och inflytande ska barnen få möjligheter som bidrar till ökad motivation och lärande. Preliminära resultat finns för andelen barn inom kommunala förskolor som är mycket positiva gällande enkätfrågan "Vuxna lyssnar på mig". De visar på en ökning mot föregående år och nivå nära årsplanens mål för 2025. Resultatet var på samma nivå för flickor och pojkar.

2023-10-30

Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen sjönk för kommunala skolor och lägeskommun. Resultatet sjönk för både pojkar och flickor och flickor har en fortsatt högre andel än pojkar. Västerås är bland de 25 procent kommuner med lägst resultat för kommunala skolor och bland den mellersta halvan sett till lägeskommun. Verksamheten kommer göra en analys utifrån utfallet som nyligen inkommit. Skolinspektionen har i år ändrat sina enkäter för upplevd trygghet till att gälla elever i årskurs 8 istället för som tidigare årskurs 9 och frågorna är förändrade. Denna mätning utgår därför i uppföljningen.

För gymnasieskolan så är frågorna i enkäterna för uppföljning av elevers uppfattning om delaktighet i årskurs 2 förändrade och detta nyckeltal utgår därför i uppföljningen. Data finns ännu inte avseende andelen gymnasieelever med examen inom 3 år inom nationella program, kommunala skolor, eller med examen inom 4 år, lägeskommun.

Resultat för 2022 visar att Västerås fortsatte vara bland den fjärdedel kommuner med lägst kostnader för grundskola och gymnasieskola per elev, hemkommun, men inom den mellersta halvan av landets kommuner avseende nettokostnadsavvikelse. För grundskolan är nettokostnadsavvikelsen fortsatt negativ men närmar sig successivt noll medan för gymnasieskolan är den något över noll. Kostnaden per inskrivet barn inom förskolan är inom den mellersta halvan av landets kommuner medan nettokostnadsavvikelsen är bland den fjärdedel som ligger lägst. När det gäller lokalkostnader är staden inom den mellersta halvan av landets kommuner för grundskola och gymnasieskola.

	2020	2021	2022	2023	Mål 2025
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%), N15419	63,9	65,8	64,6	62,3	75,5
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun, andel (%), N15418	72,2	72,1	71,3	70,3	Öka
Gymnasieelever med examen inom 3 år, nationella program, kommunala skolor, andel (%)	73,3	77,2	76,7		79,0
Gymnasieelever med examen inom 4 år, lägeskommun, andel (%), N17464	68,9	69,9	73,3		Öka
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev, N15061	17 242	17 334	18 936		
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn, N11008	154 383	155 349	161 797		-
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev, N15027	102 606	108 476	115 819		-
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev, N17005	123 940	119 454	125 868		-
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev, N17008	26 398	24 170	25 962		-
Nettokostnad lokaler i kommunal förskola, kr/inskrivet barn, N11020	24 652	24 060	24 568		-
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%), N11024	-7,1	-9,1	-7,7		-
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%), N15001	-6,3	-3,2	-2,2		-
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%), N17001	3,2	-1,7	0,2		-

2023-10-30

Omsorgsverksamheterna har ännu inte resultat för året för nyckeltalen i måluppföljningen, förutom preliminära resultat för andelen ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd som visade en viss ökning. Resultat för kostnader finns fram till 2022 då Västerås hade en kostnad per invånare för äldreomsorg och total kostnad för funktionsnedsättning som var bland den fjärdedel kommuner med lägst kostnad i landet. Vad gäller kostnad för individ och familj är Västerås bland den fjärdedel kommuner med högst kostnad. För alla tre verksamheterna är nettokostnadsavvikelsen för Västerås inom den mellersta halvan av kommunerna.

	2020	2021	2022	2023	Mål 2025
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%), U28532	76	83	75		Öka
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%), U21468	88		85		Öka
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%), U23471	77		78		Öka
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd, andel (%), U31462	71	72	73	74 (prel.)	Öka
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl. SFB, kr/inv., N25018	6 543	6 572	6 711		-
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv., N25018	6 641	6 217	6 077		-
Kostnad äldreomsorg, kr/inv. 80+, N20048	222 152	228 440	236 088		-
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%), N30001	23,1	10,5	4,7		-
Nettokostnadsavvikelse LSS (%), N28018	-3,0	-3,2	-2,9		-
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%), N20900	-5,4	-2,7	-3,2		-

Inom **övriga verksamheter** finns resultat fram till 2022. Utvecklingen av mätetalen var i flertalet fall i önskad riktning från året före. Västerås placering bland landets kommuner uppvisar samtidigt inte någon påtaglig förändring.

	2020	2021	2022	Mål 2025
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv., N09809	193	167	204	Öka
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv. 0–18 år, N09805	7,5	12,6	22,1	Öka
* Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv., N07403	999	963	915	
Färdigställda bostäder i flerbostadshus under året, antal/1000inv, N07906	4,9	5,1	6,4	8*
Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv., N07905	1,5	1,0	1,5	8*
* Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI, U07451	75	77	76	Öka
* Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%), U07414	38	36		
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%), U40455	24	28	29	Öka
* Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%), N07900	93,3	93,2	94,7	

Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv., N40009	114	137	97	
---	-----	-----	----	--

*) Nyckeltal kopplade till Agenda 2030. **) Målet för färdigställda bostäder är sammantaget cirka 1 250 bostäder per år, småhus och flerfamiljshus tillsammans, vilket motsvarar cirka 8 per 1 000 invånare.

2023-10-30

Vissa nyckeltal är kopplade till Agenda 2030. Några av dem utvecklas i önskad riktning men det är svårt att se en påtaglig förflyttning avseende de globala målen baserat på dessa nyckeltal.

MEDARBETARE

För Västerås stad som helhet är bedömningen att perspektivet Medarbetare delvis är uppfyllt, vilket är oförändrat sedan bedömning i årsredovisningen. För att mäta utvecklingen används nyckeltal kring **hållbart medarbetarengagemang (HME)** från den årliga medarbetarundersökningen och andra nyckeltal.

Medarbetarundersökningen genomförs under hösten 2023. Sjukfrånvaron inledde året lägre än föregående år, men det preliminära utfallet på 6,4 procent i augusti ligger fortsatt högre än målet på fem procent.

EKONOMI

För Västerås stad som helhet är bedömningen att målet för ekonomi är uppfyllt, vilket är oförändrat sedan föregående års bedömning. Prognosen är ett resultat på 5,8 procent av skatter och generella statsbidrag. Balanskravsresultatet uppfylls enligt prognosen.

VÄSTERÅS STADS FINANSIELLA MÅL

Kommunfullmäktiges tre finansiella mål för Västerås stad bedöms kunna uppfyllas. Västerås stads **soliditet**, inklusive samtliga pensionsförpliktelser och exklusive internbanken, ska vara minst 40 procent. Utfallet i augusti visar att soliditeten exklusive internbanken och korrigerat för ansvarsförbindelsen är 51,4 procent och prognosen är drygt 50 procent. Västerås stads **resultat** exklusive reavinster och exploatering ska över tid uppgå till minst 2,5 procent av skatteintäkter och årets prognos är 4,2 procent. Västerås stads **nettouplåning** för egen räkning ska inte överstiga 3 mdr. Prognosen är att målet upprätthålls i år.

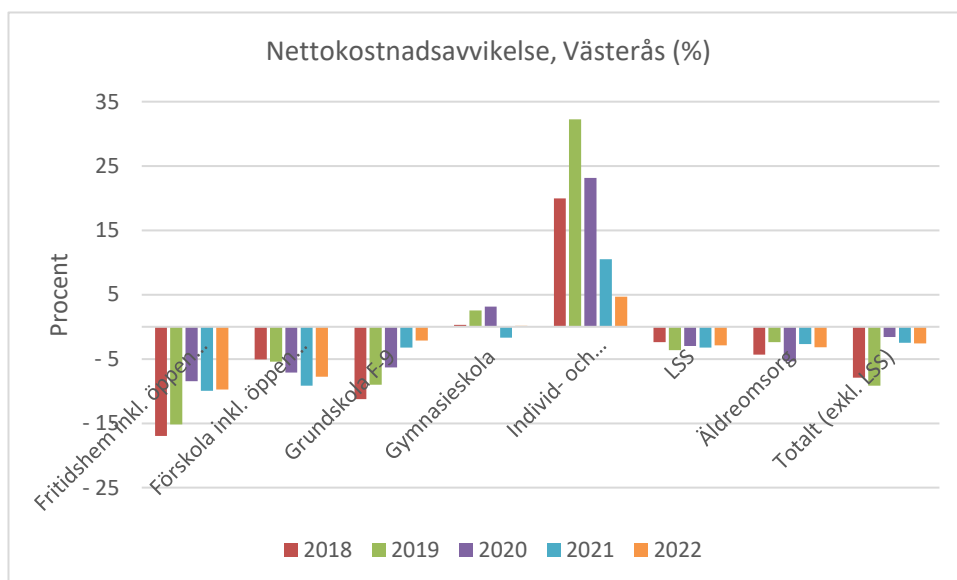
NETTOKOSTNADSAVVIKELSE

Nettokostnadsavvikelsen visar om de faktiska nettokostnaderna är högre eller lägre än referenskostnaden enligt det kommunala utjämningsystemet. Referenskostnaden anger vad som kan förväntas utifrån kommunens specifika strukturella förutsättningar, som exempelvis åldersstrukturen på befolkningen, invånarnas sociala bakgrund, olikheter i geografin och elevernas programval i gymnasieskolan, om verksamheten bedrivs på en genomsnittlig nivå vad gäller ambition, effektivitet och avgifter.

I förhållande till referenskostnaden har Västerås stad högre kostnader för individ- och familjeomsorg även om skillnaden har minskat påtagligt de senaste åren. Gymnasieskolan har kostnad i nivå med referenskostnaden. Övriga verksamheter har lägre kostnad än referenskostnad, men för grundskola har skillnaden successivt minskat. Västerås stad har en lägre skattesats än genomsnittet av

2023-10-30

kommuner i riket och för att varaktigt behålla en sådan position behövs en motsvarande negativ nettokostnadsavvikelse totalt sett.

KONCERNMÅL

Koncernens soliditet

Förutom finansiella mål för respektive bolag och kommunalförbund har kommunfullmäktige fattat beslut om att Västerås stads koncerns soliditet, inklusive samtliga pensionsförpliktelser, ska vara minst 30 procent. Soliditeten 2022 uppgick till 37,1 % och prognostiserat resultat ger förutsättningar för en fortsatt soliditet i enlighet med målet.

Finansiella mål enligt ägardirektiv/förbundsordningar

Majoriteten av de finansiella målen för bolag och kommunalförbund förväntas uppfyllas, men Mälarenergi, Mimer, Parkeringsbolaget och Mälärhamnar uppnår inte målen 2023 avseende avkastningskrav på totalt kapital, vilket även påverkar utdelningsmålet för Mälärhamnar. Övriga bolag och kommunalförbund förutses uppnå målen från ägarna.

2023-10-30

Mål enligt ägardirektiv	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2022	Mål-uppfyllelse
Mälarenergikoncernens avkastning på totalt kapital exklusive VA ska i genomsnitt över fyra år vara 5,0 procent.	6,6	5,3	3,8	Minst 5,0	
Mälarenergikoncernens soliditet exklusive minoritetens andel ska vara minst 30 procent.	42,3	39,8	39,1	Minst 30,0	
Bostads AB Mimers koncern ska långsiktigt ha en soliditet på lägst 30 procent och den får inte understiga 20 procent.	27,7	28,2	27,9	Minst 20,0	
Koncernen ska långsiktigt ha en avkastning på totalt kapital på minst 4 %, affärsplanen (tioårsplanen) skall senast 2022 påvisa en avkastning på totalt kapital på minst 3 %, exklusive större försäljningar av hyresbostäder i det ordinära beståndet.	2,9	2,5	2,5	Minst 3,0	
Bolaget ska ge ägaren årlig utdelning i enligt Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.	0,8	2,2	Statslåneränta + 1%	Statslåneränta + 1%	
Västerås Stads Strategiska fastigheter AB ska långsiktigt ha en soliditet på lägst 30 procent.	64,7	68,6	67,4	Minst 30,0	
Västerås Stads Strategiska fastigheter AB ska minst ha ett positivt resultat efter skatt.	38,4	96,7	4,4	Positivt resultat	
Västerås Parkerings AB:s soliditet ska uppgå till minst 12 procent under uppbyggnadsfasen och därefter minst 30 procent	16,4	15,5	15,4	Minst 12,0	
Västerås Parkerings AB:s avkastning på totalt kapital ska vara minst 5 procent. Under uppbyggnadstiden kan avvikelser förekomma enskilda år. Affärsplanens tioårsplan ska över tiden visa en avkastning på minst 5 procent.	1,7	2,4	2	Minst 5,0	
Nya Västerås Flygplats AB:s resultat efter finansnetto ska vara bättre eller i enlighet med beslut på ägarsamråd.	-26,8	-21,5	-27,2	Bättre än -27,3	
Mälarhamnar AB ska ge en avkastning på lägst 5 procent på totalt kapital.	3,9	<0	<0	Minst 5,0	
Mälarhamnar AB:s soliditet ska vara lägst 30 procent.	62%	50%	46%	Minst 30,0	
Mälarhamnar AB ska erlægga en årlig utdelning till ägarna om 0,7 mnkr.	0,7	0	0	0,7	
Vafab Soliditeten ska årligen öka, målvärde år 2030 >15 %.	6,0	9,0	9,9	Minst 15,0	
Vafab Skuldsättningsgraden ska årligen minska, målvärde år 2030 <10	15,6	10,1	9,1	Högst 10,0	

2023-10-30

Politiska satsningar

TRYGGHETSPAKET

Kommunstyrelsen har fattat ett beslut om att tillsätta 15 mnkr under 2023 för att skapa ett tryggare Västerås. Trygghetspaketets olika delar handlar om att fortsätta resursförstärka de västra stadsdelarna samt Skultuna, fortsätta utveckla det påbörjade samverkansarbetet mellan polisen och Västerås stad, öka föreningsverksamhet och kulturaktiviteter i bostadsområden samt arbeta för trygga stråk.

Under perioden har 250 ungdomar haft sommarlovspraktik. Det fanns ett stort tryck på platserna, över 800 ansökningar. Resursförstärkningen i form av fyra familjevägledare med koordinerande ansvar i de västra stadsdelarna är igång. Kopplat till samverkansöverenskommelsen med polisen har en åtgärdsplan tagits fram. En samverkansgrupp har tillkommit för att hantera social oro efter grova våldsdåd. Under våren och sommaren har det genomförts olika kultur- och sommarlovsaktiviteter i Västerås. Bland annat har medialabbet ARTS (Allas rätt till skapande) öppnat en lokal på Vallby och finns nu därför både på Pettersberg och Vallby. Under perioden har två nya Idéburet offentligt partnerskap (IOP) tillkommit med civilsamhället. Den ena med tjejjouren Ronja och den andra med RF-SISU, ABF och Hyresgästföreningen med fokus på stadsdelen Pettersberg. Målet är att civilsamhället i partnerskap med Västerås stad bidrar till ökad trygghet och trivsel på Pettersberg genom att öka andelen aktiva i föreningar och/eller öka antalet föreningar i områdena.

KLIMAT- OCH KOLLEKTIVTRAFIKPAKET

Paketet avseende klimatsatsningar och ökade bränslekostnader i kollektivtrafiken innehåller 30 mnkr för satsning på sommarlovskort med fria resor för barn och unga, pensionärskort med fria resor mellan klockan 10 och 15 på vardagar, busskort med fria resor för personer i daglig verksamhet eller ökade bränslekostnader i kollektivtrafiken.

Kommunstyrelsen har beslutat att tilldela 6,5 mnkr för sommarlovskort med fria resor för barn och unga. Utvärderingen visar att satsningen lett till en ökat resande i målgruppen och att många ungdomar som inte varit vana att åka buss har fått en ökad vana att kunna ta sig självständigt till nya målpunkter. Den administrativa insatsen var dock omfattande. Resterande medel kvarstår att fördela till något av de tänkta syftena enligt ovan.

PAKET POLITISKA SATSNINGAR

I årsplan 2023 avsattes 5 mnkr för övriga politiska satsningar. I mars beslutade kommunstyrelsen att tilldela äldrenämnden 2 mnkr till skaljackor och regnställ till hemvården och 1,4 mnkr i skobidrag samt till nämnden för personer med funktionsnedsättning med 0,6 mnkr till skobidrag. 1 mnkr återstår av paketet.

2023-10-30

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

STADSPLANERING

Lagstiftaren skärper succesivt tillämpningen av kraven för kommunernas möjligheter att förvärva jord och skog för städernas tillväxt. För att öka eller åtminstone bibehålla stadens markreserv krävs långsiktiga markförvärv som kan ligga bortom översiktsplanens planeringshorisont.

I takt med att projekt som Kopparlunden, Mälarporten och Ängsgärdet blir mer konkreta så kommer vägnätet att behöva byggas om. Parallellt arbetar Trafikverket med att förbättra kapaciteten och framkomligheten på E18, väg 56 och 66, vilket kommer kräva åtgärder även på det kommunala vägnätet för att satsningen ska få önskvärd effekt med stor effekt på stadens trafikflöden som följd.

FÖRSKOLA OCH UTBILDNING

Under kommande år planeras uppstarten av flera nya förskolelokaler, vilket kommer att öka möjligheterna för att barn ska erbjudas en plats nära hemmet. Samtidigt syns en avvikande trend gällande demografin. Prognosen för barn i behov av förskola minskar jämfört med tidigare prognoser i ett flertal kommuner, så också i Västerås.

Bristen på utbildade förskollärare är en utmaning som tros öka eftersom antalet sökande till utbildningen sjunker. Förskoleverksamheten bedömer att det behövs alternativa anställningsformer och yrkesspår för individer som ännu inte är rustade för att bli inkonverterade som tillsvidareanställd personal i förskolan.

Under sommaren 2023 har grundsärskolan bytt namn till anpassad grundskola. Framöver förväntas läsa, skriva och räkna-garantin gälla även för den anpassade skolan på samma sätt som för grundskolan. Det är en utmaning att möta förväntningar på ökad kvalitet i anpassad grundskola samtidigt som elevantalet ökar, då fler elever utreds och mottas i den anpassade skolan.

Elevkullarna minskar, vilket får konsekvensen att lärarbristen förutspås minska något, även om rekryteringsbehovet fortfarande är mycket stort. Vissa ämneslärare är svåra att rekrytera, till exempel lärare i ämnena matematik och naturorientering i högstadiet.

I en lagrådsremiss föreslår regeringen att elevens val tas bort för att frigöra undervisningstid till skolämnen som behöver mer tid.

Andelen unga till det kommunala aktivitetsansvaret förväntas öka. Fler och tidigare insatser behövs för att fånga unga med problematisk skolgång och frånvaro.

Arbetslösheten kommer vara fortsatt hög och förväntas öka. Individer med enbart förgymnasial utbildning kommer fortsatt ha svårt att etablera sig på

2023-10-30

arbetsmarknaden. Vägen till arbete är via studier och söktrycket kommer sannolikt att öka på vuxenutbildningen. Utbudet av utbildningar ska framöver i högre grad anpassas och dimensioneras för att motsvara arbetsmarknadens behov.

OMSORG

Barn, unga och vuxna som kommer behöva socialtjänstens stöd förväntas bestå, eller öka, de närmaste åren. Bedömningen görs mot bakgrund av ökad gängkriminalitet, ökad psykisk ohälsa, ökat missbruk och ökad fattigdom. Polisen bjuder in till att öka samverkan utifrån unga i eller på väg in i kriminalitet i ett nytt arbetssätt som syftar till att snabbare nå målgruppen och skapa kontakt och tillit till socialtjänsten.

Socialdepartementet har i en ny utredning analyserat och föreslagit hur insatsen personlig assistans ska organiseras i ett statligt huvudmannaskap, via Försäkringskassan, med förslag om att det ska träda i kraft 1 januari 2026. Om förslaget blir verklighet skulle det innebära att kommunen inte längre är skyldig att medfinansiera de första 20 timmarna samt att pågående kommunala beslut ska föras över till Försäkringskassan.

I och med att undersköterska blivit en skyddad titel ändrar samtliga timanställda undersköterskor titel till vårdbiträde. Titeln undersköterska kan de återfå när de sökt tillstånd från Socialstyrelsen och inkommit med intyg. Samtidigt finns nu krav på att den fasta omsorgskontakten i hemtjänsten ska ha titeln undersköterska.

Under september 2023 införs ny riktlinje och rutin för utdrag ur belastningsregistret vid nyanställning för medarbetare som arbetar kundnära inom vård och omsorg.

En utredning om hemtjänsten ska utreda konsekvenser att bryta ur vissa serviceinsatser ur hemtjänsten och upphandla dem enligt LOU, lägga dem i ett LOV-system eller hänvisa till privata marknaden.

UTÖKAT ANSVAR

Tillsynen över fritidsbåthamnars avfallshantering har i år flyttats från Transportstyrelsen till kommunerna, vilket är ett exempel på en lång rad av tillsynsuppgifter som förts över från staten till kommunerna. Verksamheten framför att tillsyn och kontroll kan inte helt finansieras med avgifter.

2023-10-30

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning

Koncernen

Resultaträkning (mnkr)	Not	Kommunkoncern				
		Utfall	Utfall	Budget	Prognos	Bokslut
		2023-08-31	2022-08-31	2023	2023	2022-12-31
Verksamhetens intäkter		5 417	5 038	10 539	9 208	8 248
Verksamhetens kostnader	3	-10 408	-9 353	-17 956	-16 866	-15 253
Avskrivningar	4	-998	-963	-1 578	-1 577	-1 405
Verksamhetens nettokostnader		-5 988	-5 278	-8 995	-9 235	-8 411
Skatteintäkter	5	5 621	5 366	8 272	8 415	8 035
Generella statsbidrag & utjämning	6	1 293	1 205	1 801	1 977	1 809
Verksamhetens resultat		926	1 292	1 079	1 157	1 433
Finansiella intäkter	7	196	81	498	752	103
Finansiella kostnader	8	-258	-401	-691	-685	-520
Resultat efter finansiella poster		864	972	886	1 224	1 015
Extraordinära poster		-	-	-	-	-
Periodens resultat		864	972	886	1 224	1 015

Västerås stad

Resultaträkning (mnkr)	Not	Västerås Stad				
		Utfall	Utfall	Budget	Prognos	Bokslut
		2023-08-31	2022-08-31	2023	2023	2022-12-31
Verksamhetens intäkter		1 561	1 630	2 384	2 304	2 627
Verksamhetens kostnader	3	-7 634	-7 093	-11 741	-11 640	-11 095
Avskrivningar	4	-406	-394	-613	-621	-597
Verksamhetens nettokostnader		-6 479	-5 857	-9 970	-9 957	-9 066
Skatteintäkter	5	5 621	5 366	8 272	8 415	8 035
Generella statsbidrag & utjämning	6	1 293	1 205	1 801	1 977	1 809
Verksamhetens resultat		435	714	103	435	778
Finansiella intäkter	7	489	234	373	544	328
Finansiella kostnader	8	-252	-399	-397	-376	-517
Resultat efter finansiella poster		672	549	80	603	589
Extraordinära poster		-	-	-	-	-
Periodens resultat		672	549	80	603	589

2023-10-30

Balansräkning**Koncernen**

Balansräkning (mnkr)	Not	Kommunkoncern		
		2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar		22	20	23
Materiella anläggningstillgångar:				
Mark, byggnader & tekniska anläggningar	9	19 018	18 407	18 641
Maskiner & inventarier	10	7 840	7 866	7 947
Övriga materiella anläggningstillgångar	11	3 495	2 572	3 094
Finansiella anläggningstillgångar		202	328	242
Summa anläggningstillgångar		30 576	29 193	29 946
Bidrag till infrastruktur		-	-	-
Omsättningstillgångar				
Förråd mm		876	596	784
Fordringar		1 856	1 944	2 854
Kortfristiga placeringar	12	2 291	2 158	2 138
Kassa och bank		1 408	2 927	1 208
Summa omsättningstillgångar		6 430	7 625	6 983
SUMMA TILLGÅNGAR		37 006	36 818	36 929
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER				
Eget kapital	13			
Periodens resultat		864	972	1 015
Resultatutjämningsreserv				
Övrigt eget kapital		15 897	14 841	14 881
Summa eget kapital		16 760	15 813	15 897
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		925	713	726
Avsättningar för skatter		1 119	1 107	1 122
Andra avsättningar		273	254	296
Summa avsättningar		2 317	2 074	2 144
Skulder				
Långfristiga skulder		12 324	12 217	12 324
Kortfristiga skulder		5 605	6 715	6 565
Summa skulder		17 929	18 931	18 889
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER		37 006	36 818	36 929
Panter & ansvarsförbindelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter		177	425	178
Ansvarsförbindelser		2 292	2 254	2 221
Summa panter och ansvarsförbindelser		2 468	2 680	2 399

2023-10-30

Västerås stad

Balansräkning (mnkr)	Not	Västerås Stad		
		2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar		3	1	3
Materiella anläggningstillgångar:				
Mark, byggnader & tekniska anläggningar	9	8 552	8 168	8 530
Maskiner & inventarier	10	253	260	272
Övriga materiella anläggningstillgångar	11	879	719	628
Finansiella anläggningstillgångar		13 620	13 008	13 438
Summa anläggningstillgångar		23 306	22 156	22 872
Bidrag till infrastruktur				
Omsättningstillgångar				
Förråd mm		544	313	459
Fordringar		997	966	1 192
Kortfristiga placeringar	12	2 287	2 153	2 133
Kassa och bank		1 233	988	535
Summa omsättningstillgångar		5 061	4 420	4 319
SUMMA TILLGÅNGAR		28 367	26 576	27 191
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER				
Eget kapital	13			
Periodens resultat		672	549	589
Resultatutjämningsreserv				
Övrigt eget kapital		10 148	9 559	9 559
Summa eget kapital		10 820	10 108	10 148
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse		830	623	630
Avsättningar för skatter		-	-	-
Andra avsättningar		209	172	232
Summa avsättningar		1 039	794	861
Skulder				
Långfristiga skulder		11 892	11 740	11 764
Kortfristiga skulder		4 616	3 933	4 419
Summa skulder		16 509	15 673	16 182
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER		28 367	26 576	27 191
Panter & ansvarsförbindelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter		176	425	177
Ansvarsförbindelser		2 283	2 254	2 212
Summa panter och ansvarsförbindelser		2 458	2 680	2 389

2023-10-30

Kassaflödesanalys

Västerås stad

Kassaflöde (mnkr)	Not	Västerås Stad		
		2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Den löpande verksamheten				
Periodens resultat		672	549	589
Justeringar för av- och nedskrivningar		406	394	597
Justering för gjorda avsättningar	14	178	3	70
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	15	-168	84	55
Ökning (-) minskning av förråd/varulager		-85	-90	-236
Ökning (-) minskning av kortfristiga fordringar		194	-183	-409
Ökning (+) minskning av kortfristiga skulder		198	-69	417
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 394	688	1 083
Investeringsverksamheten				
Investering i immateriella anläggningstillgångar				
Investering i materiella anläggningstillgångar		-567	-318	-782
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		42	62	82
Investering i finansiella anläggningstillgångar				0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		11	7	9
Investering i finansiella omsättningstillgångar		-437	-920	-1 405
Försäljning av finansiella omsättningstillgångar		430	913	903
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-522	-257	-1 192
Finansieringsverksamheten				
Utlåning		-184	-186	-619
Återbetald utlåning		169	63	27
Nyupptagna lån		1 700	1 434	2 335
Amortering av låneskulder		-1 700	-1 450	-2 312
Amortering av skulder för finansiell leasing		-149	-141	-206
Gatukostnadsersättning		3		2
Investeringsbidrag		12	4	28
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-149	-276	-745
Periodens kassaflöde		723	156	-854
Likvida medel från årets början		1 042	1 350	1 896
Likvida medel vid periodens slut	16	1 764	1 506	1 042

2023-10-30

Driftredovisning

Västerås Stad	Nettokostnader				
	Utfall	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
Driftsredovisning, mnkr	2023-08-31	2022-08-31	2023	2023	Prognos- Budget
Nämnd:					
Äldrenämnd	-1 155	-1 189	-1 853	-1 688	165
Grundskolenämnden	-1 561	-1 465	-2 368	-2 361	7
Teknisk nämnd	-379	-347	-547	-585	-38
Förskolenämnden	-764	-702	-1 135	-1 126	8
Fastighetsnämnd	39	16	0	0	0
Fastighetsnämnd reavinster	30	65	0	30	30
Fastighetsnämnd leasing	7	6	0	10	10
Kommunstyrelse, kommunfullmäktige	-161	-109	-308	-258	50
Kommunstyrelse reavinster	14		3	15	12
Kommunstyrelse exploatering	9	12	30	2	-28
Arbetsmarknadsnämnden	-233		-374	-352	22
Individ- och familjenämnd	-452	-599	-689	-690	-1
Individ- och familjenämnd, flykting	0	0	-1	0	1
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	-218	-199	-320	-329	-9
Byggnadsnämnd	-34	-13	-33	-38	-5
Miljö- och konsumentnämnd	-15	-13	-25	-25	0
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	-654	-602	-989	-987	2
Överförmyndarnämnd	-8	-11	-16	-14	2
Kulturnämnden	-146	-142	-213	-216	-2
Skultuna kommundelsnämnd	-92	-80	-140	-139	1
Utbildningsnämnd	-562	-591	-877	-822	55
Valnämnd	-2	0	-2	-2	0
Kommunrevision	-4	-3	-5	-5	0
Finansförvaltning	-135	109	-109	-376	-268
Summa nettokostnader	-6 479	-5 857	-9 970	-9 956	14

2023-10-30

Bolag och kommunalförbund, mnkr	Utfall	Budget	Prognos	Prognos	Bokslut
	2022-08-31	2023	2023	avvikelse 2023	2022
Västerås stadshus AB	203	122	202	80	118
Mälarenergi AB	286	516	351	-165	506
Bostads AB Mimer	71	100	63	-37	140
Nya Västerås Flygplats AB	-18	-27	-27	0	-22
Västerås Parkerings AB	4	1	2	1	6
Västerås Strategiska Fastigheter AB	3	65	3	-62	97
Västerås Marknads- och näringslivs AB	0	0	0	0	0
Strömkällan AB	0	0	0	0	0
Mälarhamnar AB	-1	-11	-12	-1	-14
Västerås Central AB	2	4	6	1	4
Vafab kommunalförbund	6	13	6	-7	26
Räddningstjänsten Mälardalen	11	0	1	0	0
Västmanlandsmusiken	-2	0	0	0	-2
Västmanlands teater	-1	0	0	0	0
Summa bolag o kommunalförbund	564	783	595	-188	858

2023-10-30

Investeringar

Bolag och kommunalförbund

Investeringsredovisning Bolag och kommunalförbund, mnkr	Totala investeringar, större projekt				Årets investeringar			
	Beslutad projektkalkyl	Utfall från projektstart	Prognos projektkalkyl	Avvikelse prognos - beslutad kalkyl	Budget	Utfall	Prognos	Avvikelse prognos- budget
Färdigställda projekt med spec av större								
Mimer								
<i>GUDE 1, 14302, Tätning burspråk</i>	71	91	91	-20		11	10	-10
<i>HÖGNE 2, delaktivering</i>	242	239	210	32		1	-29	29
Västerås Parkerings AB								
Parkeringshuset Däcket	140	139	139	1				
Parkeringshuset Dockan	166	161	161	5				
Parkeringshuset Oxen	115	110	118	-3	7	9	18	-12
Övrigt					0	0	0	0
Västerås Strategiska Fastigheter AB								
Övrigt	0	3	3	-3	0	0	0	0
Mälarhamnar								
Övrigt	13	13	13	0	12	13	13	-1
Vafab - övriga projekt								
Övrigt	44,2	40,8	40,8	3	17	15	15	2
Kommunalförbund RTMD								
Övrigt	1	1	1	0	0	1	0	0
Summa färdigställda projekt	792	797	776	16	37	51	28	8

Pågående projekt med spec av större	Totala investeringar, större projekt				Årets investeringar			
	Beslutad projektkalkyl	Beräknad investerings- utgift	Prognos projektkalkyl	Avvikelse prognos - beslutad kalkyl	Budget	Utfall	Prognos	Avvikelse prognos- budget
Koncernen Mälarenergi AB								
<i>Värmeanläggningar</i>	400	184	342	58	400	184	342	58
<i>Vattenkraftsanläggningar</i>	11	7	11	0	11	7	11	0
<i>Vatten och avloppsanläggningar</i>	263	118	263	1	263	118	263	1
<i>Fiber och aktiv utrustning</i>	118	1	53	65	118	1	53	65
<i>Elnätsanläggningar</i>	293	151	268	25	293	151	268	25
Övrigt	86	32	81	5	86	32	81	5
Mimer								
<i>HULTE 3</i>	230	125,3	247	17	113	60	113	0
<i>FÖRSEGLET 9 MIMERS HUS B,</i>	465,8	244,8	465,8	0	129	109	129	0
<i>IVAR 5</i>	145,2	156,5	170,3	25	81	55	81	0
<i>KOLMILAN 1</i>	236	193	250	14	112	78	112	0
Övrigt	1652	575	1666	14	334	216	334	0
Västerås Parkerings AB								
Övrigt				0	3	0	10	-7
Vafab - övriga projekt								
Övrigt	167,8	46,2	91,5	122	103	15	78	24
Västerås Strategiska Fastigheter AB								
Övrigt	0	113	109	-113	26	9	20	6
Mälarhamnar								
Övrigt	14,1	1,7	0,0	12,4	21	2	15	6
Kommunalförbund RTMD								
<i>Övningsfältet Eriksberg</i>	200	19	200	181	40	7	40	0
Övrigt	113	25	113	87	19	24	19	0
Summa pågående projekt - övriga	4395	1994	4331	513	2152	1068	1969	184
Summa investeringsprojekt totalt	5187	2791	5107	529	2189	1119	1997	192

2023-10-30

Västerås stad

Investeringsredovisning Västerås stad, mnkr	Totala investeringar, större projekt				Årets investeringar			
	Beslutad projektkalkyl	Utfall från projektstart	Prognos projektkalkyl	Avvikelse prognos - beslutad kalkyl	Budget	Utfall	Prognos	Avvikelse prognos - budget
Färdigställda projekt, exempel								
Fritid och kultur summa					2	1	2	0
Pedagogisk verksamhet summa					41	19	40	1
Irsta skolan etapp 2	252	207	229	23	32	13	32	0
Skallbergets fsk	47	44	46	2	8	6	7	1
Summa färdigställda projekt				0	43	20	42	1
Summa gåvor (mottagen anläggning)				0		9		0
Summa leasing					0	10	18	-18
Total summa färdigställda projekt	0	0	0	0	43	39	60	-17
Pågående projekt, exempel								
Infrastruktur, skydd summa					223	95	207	16
Hamnen-muddring	386	210	250	136	3	3	4	-1
Övriga strategiska investeringar					74	34	69	28
Gatuunderhåll					52	22	57	-5
Ordinarie underhållsinvesteringar					40	12	35	5
Barkarövägen och bhpl Örtagård		25			18	16	25	-7
Fritid och kultur summa					128	49	96	32
Övrigt, NIFF					36	8	34	2
Vågholme Ö Mälarstrand		32			10	20	21	-11
Arosvallen					7	6	10	-3
Ridcenter		1			30	1	6	24
Vedbobacken, åtgärder backe					20	0	0	20
Pedagogisk verksamhet summa					1 005	359	754	251
Övrigt fsk					50	9	28	22
Gotö fsk	67	36	72	-5	47	23	45	2
Sättra fsk	84	2	84	0	35	2	4	31
Romfartuna fsk		0			25	0	1	24
Håkantorps området fsk		1			22	0	3	20
Rönby fsk		0			21	0	3	18
Övrigt, inventarier och utrustning, FSK					18	3	18	1
Emausskolan gsk					110	129	189	-79
Persboskolan gsk ink paviljonger	384	29	384	0	110	25	55	55
Övrigt gsk					52	13	65	-13
Fredriksdal/Gäddeholm gsk projektering		2			40	1	10	30
Övrigt, inventarier och utrustning, GSK					38	6	22	16
Herta/Bryggargården gsk		1			38	0	0	38
Sofiaskolan (Rösegården) ombyggnation	64	42	66	-2	37	36	48	-11
Sättra gsk projektering		2			35	1	10	25
Skälby/Håkantorps gsk ink paviljonger		0			35	0	1	34
Vallbyängsskolan gsk		1			30	1	12	18
Carlforsska gymnasium tillbyggnad	240	113	239	1	123	61	123	0
Vård och omsorg summa					73	9	38	35
Gruppbostad Sättra	36	4	36	0	17	2	8	9
Affärsverksamhet summa					58	5	12	46
Extern hyra					58	5	12	46
Övrig verksamhet summa					474	30	214	261
Exploatering (flertalet projekt)					322	5	103	219
Köp av markreserv					50	0	35	15
Mälarporten					-34	1	5	-39
Summa pågående projekt	0	0	0	0	1961	548	1320	641
SUMMA INVESTERINGSPROJEKT	0	0	0	0	2004	567	1362	642
Summa gåvor (mottagen anläggning)	0	0	0	0	0	9	0	0
Summa leasing	0	0	0	0	0	10	18	-18
TOTALSUMMA	0	0	0	0	2004	586	1380	624

2023-10-30

Noter

NOT 1 REDOVSNINGSPRINCIPER

EXTERNA REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisningen är upprättad i enlighet med Lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som getts ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR) med anledning av lagstiftningen.

Förändrad redovisningsprincip och rättelse av fel i tidigare period

Tidigare år har minoritetsandelar inom Mälarenergi-koncernen felaktigt redovisats enligt förvärvsmetoden i de sammanställda räkenskaperna dvs som koncern inklusive minoritetsandelar avseende årets resultat och eget kapital för de bolag som Mälarenergi inte äger till 100 %. Från och med detta delår redovisats detta på korrekt sätt med hänsyn tagen till proportionell konsolidering avseende dessa bolag. Beloppen för jämförelseåren 2022-08-31 respektive 2022-12-31 har räknats om enligt samma princip. Omräkningen för detta delår samt 2022-08-31 har skett enligt schablonmässig fördelning utifrån den fördelning som upprättats per 2022-12-31 på grund av avsaknad av systemstöd.

Skatteintäkter, övriga intäkter

Generella statsbidrag intäktsredovisas succesivt med jämn fördelning över den tid som bidraget avser, dvs från och med den tidpunkt då intäktskriterierna enligt RKR R2 är uppfyllda till och med den tidpunkt när bidraget ska vara intäktsredovisat. Riktade stadsbidrag intäktsredovisas i takt med att villkoren för bidraget uppfylls.

I enlighet med RKR:s rekommendation har kommunalskatten periodiserats. Detta innebär att skatteintäkten redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänas av den skattskyldige. Periodisering görs utifrån Sveriges kommuner och regioners decemberprognos. Differensen mellan slutlig taxering

och redovisad skatteintäkt föregående år redovisas som en justeringspost.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet i den period de uppkommer.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en varaktighet på minst tre år och till ett värde av minst ett halvt prisbasbelopp redovisas som anläggningstillgång. Komponentredovisning tillämpas.

Avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar beräknas på tillgångarnas anskaffningsvärde. Avskrivningstiderna fastställs enligt RKR:s skrift om avskrivningar men utifrån en egen bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod. De immateriella anläggningstillgångarna består huvudsakligen av programvaror och systemlicenser. Avskrivningstiden för dessa uppgår till 3–5 år.

I enlighet med RKR R4 görs en årlig genomgång av anläggningstillgångarnas faktiska nyttjandeperiod enligt följande princip: För tillgångar med ett anskaffningsvärde överstigande 500 tkr och en nyttjandeperiod understigande 15 år görs en individuell bedömning av nyttjandeperioden varje år, vilken därmed kan avvika från kommunens normala avskrivningstider.

För tillgångar med en nyttjandeperiod överstigande 15 år görs alltid en omprövning av nyttjandeperioden. Om nyttjandetiden bedöms vara längre ändras den normalt bara om det oavskrivna beloppet för tillgången överstiger 500 tkr.

Omprövning av nyttjandeperiod görs också om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (ex verksamhetsförändringar, tekniskiften och organisationsförändringar).

Avskrivningarna påbörjas när anläggningstillgången tas i bruk.

Anläggningstillgångar bruttoredo visas, vilket innebär att redovisningen är uppdelad i anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar.

Finansiella anläggningstillgångar består huvudsakligen av aktier och andelar i koncernbolag och av långfristiga fordringar på koncernbolag. Aktier och andelar i

2023-10-30

koncernbolag upptas till anskaffningskostnad inklusive eventuella ägartillskott. Nedskrivningsbehov provas årligen genom bland annat 10-års prognos och planering för respektive bolag.

Långfristiga fordringar upptas till nominellt belopp.

Omsättningstillgångar

Lager av tomter i exploateringsverksamheten redovisas som omsättningstillgång.

Aktier, obligationer och andra värdepapper, avser Västerås stads fonder och pensionsförvaltning.

De finansiella tillgångarna redovisas till marknadsvärdet då de innehas för värdestegring. En uppdelning sker så att det går att följa realiserade och orealiserade värden.

Leasing

I enlighet med RKR R4 redovisas inhyrda fastigheter som finansiell leasing. Även de leasingavtal som Västerås Stad har kring fordon redovisas som finansiell leasing om nyttjandeperioden bedöms överstiga tre år.

Sammansatta instrument

I samband med kapitalförvaltning innehas obligationer som består av två sammansatta delar. Dels av en så kallad nollkupongobligation, dels av optioner. Värdet redovisas som summan av dessa två delar.

Finansiella säkringsinstrument, valutor

Derivatinstrument används löpande i skuldförvaltningen för att säkra valutarisker. Vid all upplåning i utländsk valuta säkras återbetalningarna, inklusive räntor, via köp av valutaterminer. Avtal finns då med banker att Västerås stad får köpa återbetalningsbeloppet till en i förväg avtalad valutakurs.

Marknadsvärdet visar skillnaden mellan avtalad terminskurs och den aktuella valutakursen vid årsskiftet. Instrumenten är klassade som säkringsinstrument och har därför ingen påverkan på Västerås stads resultat.

Finansiella säkringsinstrument, räntor

För att hantera ränterisker används räntederivat, för att förlänga eller förkorta räntebindningen på enskilda lån eller på delar av skuldportföljen. Dessa instrument används för att uppfylla den finanspolicy kommunfullmäktige fastställt när det gäller fördelning av räntebindning (se avsnitt Finans).

De räntederivat Västerås stad normalt sett använder fungerar så att Västerås stad var tredje månad erhåller eller betalar en rörlig ränta, 3-månaders Stibor. En fast ränta erhålls eller betalas sedan årsvis under avtalsperioden.

Marknadsvärdet visar värdet som skulle betalas/erhållas om avtalen skulle upphöra på bokslutsdagen. Instrumenten är klassade som säkringsinstrument och har därför ingen påverkan på Västerås stads resultat, så länge som säkringsförhållandena anses vara effektiva.

I enlighet med RKR 21 – Redovisning av derivat och säkringsredovisning – har Västerås stad per balansdagen gjort en bedömning gällande om säkringsförhållandet fortfarande anses vara effektivt. Kommunen har med hjälp av en kvantitativ metod kommit fram till att säkringsförhållandena fortsatt ska anses vara effektiva.

Pensioner

Västerås stad redovisar sina pensionsåtaganden enligt blandmodellen, vilket innebär att de pensionsförpliktelser som har intjänats av arbetstagare och pensionstagare före 1998 redovisas under ansvarsförbindelser. Pensionsskulden beräknas enligt RIPS 21. Hela det årliga intjänandet av pensionen premiebetalas för individuell avsättning. Kompletterande ålderspensioner på lönenivåer över 7,5 prisbasbelopp redovisas under avsättningar tillsammans med efterlevandepension. Den särskilda löneskatten på pensionskostnaderna har periodiserats.

Avsättningar

Avsättningar i balansräkningen ska ske för befintliga förpliktelser på grund av inträffade händelser, om det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att inträffa och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Om förfallotid eller belopp är osäkert redovisas istället en ansvarsförbindelse.

Sammanställd redovisning

Aktiebolagen inom koncernen upprättar årsredovisning enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och RKR:s rekommendation R16. I koncernbokslutet ingår Västerås stad och de bolag och kommunalförbund i vilka Västerås stad direkt eller indirekt innehar en röstandel om minst 20 procent. Från 2019 uppgår Västerås stads andel i Västerås Sciencepark AB till 22,2 procent, men på grund av den

2023-10-30

ringa omfattningen av bolaget så ingår det inte i den sammanställda redovisningen.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats, vartefter intjänat kapital har räknats in i koncernens eget kapital. Den proportionella konsolideringen betyder att om de kommunala bolagen inte är helägda, inkluderas endast ägda andelar av räkenskapsposterna i koncernredovisningen.

Bostads AB Mimer och Mälarenergi AB aktiverar ränta i anskaffningsvärdet i takt med upparbetat kapital under produktionstiden för projekt som pågår en längre tid. Inga andra koncernbolag aktiverar räntekostnader.

Väsentliga koncerninterna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats. Minoritetsandelar redovisas separat. Obeskattade reserver har efter avdrag för latent skatteskuld hänförs till eget kapital.

I MÄLARENERGI AB TILLÄMPAS DESSA KOMPLETTERANDE REDOVISNINGSPRINCIPER

Anslutningsavgifter exklusive VA-verksamhet

Avgifter som betalats av kunden för anslutning till näten med el, värme, bredband eller kyla intäktsredovisas i den omfattning som avgiften inte är för att täcka framtida åtaganden. Om anslutningsavgiften är kopplad till ett avtal med kunden redovisas intäkten över den tid som avtalats med kunden.

Vatten- och avloppsverksamhet

Anslutningsavgifter för VA, även benämnd anläggningsavgift, intäktsredovisas i enlighet med VA-lagens bestämmelser enligt följande:

År 1 intäktsförs det belopp som behövs för att täcka faktiska direkta kostnader som uppkommit i samband med anslutningen. Resterande del fördelas linjärt över anläggningens vägda återstående nyttjandeperiod.

Elcertifikat och utsläppsrätter

Innehav av elcertifikat och utsläppsrätter anses utgöra lager. Tilldelade elcertifikat (genom produktion) värderas löpande till verkligt värde. Vid fastställande av verkligt värde används månadens medelpris från

Svensk Kraftmäkling (Tricorona). Köpta elcertifikat värderas löpande till anskaffningsvärde. Vid bokslutet värderas de elcertifikat som är undantagna för kvotplikt till anskaffningsvärde och övriga elcertifikat till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och medelpriset från Svensk Kraftmäkling (Tricorona) per den 31 december.

Ett belopp motsvarande upplupen kvotpliktsavgift har reserverats och värderats till anskaffningsvärde för de elcertifikat som nyttjas för täckande av kvotplikten.

Inköpta utsläppsrätter terminssäkras och värderas till anskaffningsvärde vid bokslutet.

Skulder för överuttag från VA-verksamheten

Koncernens verksamhet inom VA-verksamheten lyder under lagen om allmänna vattentjänster. Verksamheten ska enligt lagen tillämpa självkostnadsprinciper, vilket innebär att intäkter maximalt får redovisas motsvarande för verksamheten nödvändiga kostnader. Om kunderna under räkenskapsåret fakturerats mer än de nödvändiga kostnaderna uppstår ett "överuttag". Ett överuttag kan nyttjas för täckande av högst tre år gamla underuttag, fonderas för framtida nyinvesteringar eller återbetalas till kunderna inom tre år.

INTERNA REDOVISNINGSPRINCIPER

För att spegla verkliga kostnader tillämpar Västerås stad differentierade personalkostnadspålägg (Po-pålägg) både per löneintervall och per åldersgrupper.

Västerås stad har ett långtgående internt köp och sälj för att spegla verksamheternas verkliga kostnader. Förvaltningsgemensamma kostnader fördelas till verksamheterna utifrån schabloner och görs löpande under året. Stadsgemensamma kostnader fördelas efter olika nycklar beroende på tjänst. Det kan vara per anställd, per framräknad styckkostnad eller per användarkategori.

Debiteringar inom Västerås stad sker i huvudsak genom internfakturerings, dels via försystem (hyror och bilar), dels direkt i ekonomisystemet. Denna internfakturerings är numera integrerad med stadens leverantörsfakturasystem och de interna leverantörsfakturorna hanteras på samma sätt som de externa leverantörsfakturorna. I undantagsfall sker internhandel även genom bokföringsorder. All internhandel måste godkännas av båda parter innan den kommer in i redovisningen.

Verksamheterna får bära sina egna investeringskostnader och internräntan uppgår 2023 till 1,5 %.

2023-10-30

Investeringar bokförs i balansräkningen i kombination med särskilda projektnummer. Vid aktivering används en särskild aktivitetskod för att kunna läsa av årets investeringar på balanskontona.

Ankomstbokning av leverantörsfakturer görs till skuldkonto och leverantörsfakturer som vid månadsbryt inte är omhändertagna periodiseras utifrån stadens krav på periodisering.

För att minimera flygresor görs ett internt pålägg på alla resor bokade på särskilda konton för tjänsteresor med flyg. Förvaltningarna kan ansöka om att använda de avsatta medlen i klimatangelägna åtgärder kommande år.

För att skilja ut interna affärer används särskilda motpartskoder både för förvaltningar och för bolag/kommunalförbund inom koncernen.

BUDGETPRINCIPER

Budgetanslagen anvisas netto och utgår ifrån föregående års budgetanslag justerat med volymer inom kärnverksamheterna (vård och omsorg och barn och utbildning). Övriga nämnder kan få justering utifrån utökad verksamhet. Justering sker också utifrån politiska satsningar vilka kan vara både ettåriga och grundbudgethöjande. I budgeten som fastställs i årsplanen ingår normalt ett schablonbelopp för pris- och löneökningar om utrymme finns. Budgeten fastställs av kommunfullmäktige senast i november och ligger fast för hela året (mindre tekniska justeringar kan ske efter beslut av kommunstyrelsen).

Resultatöverföring har inte tillämpats under 2023.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Avsättningar

För avsättningar som avser utgifter som beräknats i dagens penningvärde och det förväntas ske en prisutveckling görs en indexuppräkningsgrund är avtalad. Om upphandling skett och beloppet skiljer sig mot avsättningen justeras avsättningen med motsvarande belopp.

Gåvor

Gåvor värderas till verkligt värde. Om verkligt värde inte på ett tillförlitligt sätt kan fastställas så värderas de till gåvogivarens anskaffningsvärde eller produktionskostnad.

Exploatering

Huvudregel är att exploateringsprojekt ska redovisas enligt reglerna för succesiv vinstavräkning. Det innebär att resultatet (täckningsbidraget) av ett projekt redovisas i takt med att arbetet utförs i förhållande till osäkerheter och risk under projektets livslängd.

Vid beräkningen av upparbetad vinst har färdigställandegraden beräknats som nedlagda utgifter per balansdagen i relation till de totalt beräknade utgifterna för att fullgöra uppdraget. Skillnaden mellan redovisad intäkt och fakturerade dellikvider redovisas i balansräkningen i posten Övriga fordringar. I det fall projektet beräknas medföra underskott redovisas underskottet till sin helhet så snart underskottet kan beräknas.

I det fall viss del av exploateringsprojektet skall kvarstå i stadens ägo räknas det beräknade aktiverade värdet in i projektets beräknade intäkter. Aktivering sker när investeringen tas i bruk.

Tvister

Inom äldrenämndens verksamhet har staden hävt ett avtal med en av de största leverantörerna av hemvård (Personstöd Mälardalen) under hösten 2022. I slutet av året fattade nämnden beslut om ett skadeståndsbelopp på drygt 23 mkr vilket därefter, i relativt hög grad, har effektuerats genom kvittning av inkommande fakturer. Kvarvarande belopp som inte har kunnat kvittas har fakturerats. Företaget har inte betalat den kvarvarande fakturan på 6,8 mkr och har via ombud aviserat att de vill förlika eller stämna staden. Äldrenämnden har valt att inte förlika utan stå kvar vid totala skadeståndsbeloppet.

Inom nämnden för personer med funktionsnedsättning sade Personstöd Mälardalen AB upp samtliga nyckelkodsområden i mars och kontraktet upphörde att gälla i maj 2022. Den 21 april 2022 hävdes kontraktet med Aros stödgrupp genom ett ordförandebeslut. Bakgrunden var misstankar om ekonomiska oegentligheter vilket medförde en polisanmälan i mars 2022. Kontraktet upphörde den 3 maj 2022. Tingsrättsförhandling har hållits och ägaren till Aros stödgrupp dömdes att betala ett skadestånd motsvarande den ekonomiska skada staden lidit. Domen är överklagad varför skadeståndet inte betalats ännu.

Inom fastighetsnämnden har staden en pågående tvist gällande fastighetsservice då upphandlat företag valde

2023-10-30

att med omedelbar verkan säga upp avtalet med Västerås stad. En stämningsansökan har lämnats in och målet kommer att behandlas i tingsrätten i januari 2024.

En pågående tvist finns också med ett städföretag avseende städning inom skola/förskola. Avtalet har hävts av Västerås stad och ärendet bereds inom Fastighetsnämnden inför kommande tingsrättsförhandling i januari 2024.

Är det sannolikt att Västerås stad kommer att få intäkter/kostnader utifrån dessa tvister och beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt sker reservering i bokslutet.

Grunder för bedömning av vad som är jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är poster som normalt inte förekommer i verksamheten och som sker vid enstaka tillfällen så som nedskrivning och avsättningar som inte avser pensionsavsättning.

Grund för periodisering

Periodisering sker av intäkter respektive kostnader när beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och det är sannolikt att transaktionen kommer ske. När det gäller till exempel riktade statsbidrag eller ersättningar såsom ersättning för merkostnad i vården av äldre och personer med funktionsnedsättning så sker periodisering utifrån bedömd kommande ersättning men med försiktighetsprincipen beaktad.

2023-10-06

Not 3 Verksamhetens kostnader (mnkr)	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Inköp av material och varor	1 869	1 321	2 475	186	179	319
Inköp av tjänster	348	365	653	316	336	486
Lämnade bidrag	301	304	446	349	354	520
Köp av huvudverksamhet	2 157	2 063	3 112	2 133	2 047	3 084
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	3 997	3 724	5 777	3 414	3 148	4 939
Pensionskostnader	436	256	418	410	234	348
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	451	446	837	591	539	935
Realisationsförluster och utrangeringar	-1	0	1	0	0	0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	102	141	278	105	146	284
Övriga verksamhetskostnader	724	717	1 131	130	109	181
Aktuell skatt och uppskjuten skatt	24	14	125	-	-	-
Summa verksamhetens kostnader	10 408	9 353	15 253	7 634	7 093	11 095

Not 4 Avskrivningar (mnkr)	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Avskrivning immateriella tillgångar	4	4	7	1	1	1
Avskrivning byggnader och anläggningar (inkl leasing)	578	545	834	351	333	509
Avskrivning maskiner och inventarier (Inkl leasing)	416	414	622	54	60	87
Avskrivning på leasade bilar	-	-	0	0	0	0
Nedskrivning av anläggningstillgångar	-	-	-57	0	0	-
Summa avskrivningar	998	964	1 405	406	394	597

Not 5 Skatteintäkter (mnkr)	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Preliminärt erhållna skatteintäkter nuvarande år	5 531	5 202	7 802	5 531	5 202	7 802
Slutavräkning för föregående år	33	56	50	33	56	50
Preliminär slutavräkning innevarande år	57	108	183	57	108	183
Summa skatteintäkter	5 621	5 366	8 035	5 621	5 366	8 035

2023-10-30

Not 6 Generella statsbidrag & utjämning (mkr)	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Inkomstutjämning	917	813	1 219	917	813	1 219
Införandebidrag	0	14	20	0	14	20
Kostnadsutjämning	-23	-46	-70	-23	-46	-70
Regleringsbidrag	247	288	433	247	288	433
LSS-utjämnings avgift	-87	-70	-106	-87	-70	-106
Kommunal fastighetsavgift	193	184	276	193	184	276
Generella bidrag från staten	47	23	36	47	23	36
Summa generella bidrag & utjämning	1 293	1 205	1 809	1 293	1 205	1 809
Erhållna men ännu ej intäktsredovisade generella statsbidrag:				64	19	13

Not 7 Finansiella intäkter, mnkr	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Ränteintäkter inkl swapräntor och företagslån	31	3	11	211	95	175
Aktieutdelning kommunala bolag				113	61	61
Övrig utdelning aktier och andelar	5	5	7	5	5	5
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	8	5	5	8	5	7
Vinst vid försäljning av finansiella instrument	4	64	75	4	64	75
Orealiserad värdestegring finansiella instrument*	144	0	0	144	0	0
Övriga finansiella intäkter, inkl valutor	4	4	5	4	4	5
Summa finansiella intäkter	196	81	103	489	234	328

Not 8 Finansiella kostnader, mnkr	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Räntekostnader inkl swapräntor	204	107	188	202	106	187
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	4	0	0	0	0	0
Ränta på pensionsskuld	48	11	14	48	10	12
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument*	0	267	293	0	266	293
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	2	12	17	2	12	17
Övriga finansiella kostnader, inkl valutor	1	4	8	1	4	8
Summa finansiella kostnader	258	401	520	252	399	517

2023-10-30

Not 9 Mark, byggnader & tekniska anläggningar, mnkr	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	28 528	27 249	27 249	14 187	13 564	13 564
Inköp	867	300	790	381	297	839
Försäljningar	-21	-10	-28	-11	-1	-7
Utrangeringar	-121	-41	-416	-117	0	-357
Överföringar/omklassificeringar	107	880	929	0	148	148
Summa utgående ackumulerade anskaffningsvärden	29 360	28 377	28 525	14 439	14 007	14 187
Ingående ack avskrivningar	9 678	9 250	9 250	5 477	5 330	5 330
Försäljningar	-6	0	-7	-6		-1
Utrangeringar	-121	-39	-391	-117	0	-353
Överföringar/omklassificeringar	0	-18	-10	0	-7	-7
Årets avskrivningar	578	545	834	351	333	509
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	10 130	9 738	9 675	5 705	5 656	5 477
Ingående ack nedskrivningar	209	232	232	180	183	183
Försäljningar						
Utrangeringar			-3			-3
Omklassificeringar	2		0	2		
Årets nedskrivningar/återföringar			-20			
Summa utgående ackumulerade nedskrivningar	211	232	209	182	183	180
Summa utgående planenligt restvärde	19 018	18 407	18 641	8 552	8 168	8 530
Därav finansiell leasing				1 783		1 822
Bedömd genomsnittlig nyttjande period	31 år	31 år	29 år	23 år	23 år	23 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar						

2023-10-30

Not 10 Maskiner & inventarier, mnkr	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	16 791	16 529	16 529	911	1 007	1 007
Inköp	63	57	113	36	39	81
Försäljningar	-13	8	6	-8	0	-6
Utrangeringar	-37	-160	-178	-26	-12	-13
Överföringar/omklassificeringar	248	123	320	0	-159	-159
Summa utgående ackumulerade anskaffningsvärden	17 052	16 556	16 790	913	876	911
Ingående ack avskrivningar	8 775	8320	8 320	634	567	567
Försäljningar	-11	11	3	-7	0	-5
Utrangeringar	-36	-157	-170	-26	-12	-12
Överföringar/omklassificeringar	0	-3	-1	0	-3	-3
Årets avskrivningar	415	414	622	54	60	87
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	9 143	8 584	8 774	656	612	634
Ingående ack nedskrivningar	69	106	106	4	4	4
Försäljningar			0			0
Utrangeringar			0			0
Omklassificeringar			-37			0
Årets nedskrivningar/återföringar	0					
Summa utgående ackumulerade nedskrivningar	69	106	69	4	4	4
Summa utgående planenligt restvärde	7 840	7 866	7 947	253	260	272
Bedömd genomsnittlig nyttjande period	24 år	24 år	23 år	7 år	7 år	6,5 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar						

Not 11 Övriga materiella anläggningstillgångar, pågående investeringar/exploateringar, mnkr	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 094	2 535	2 535	628	522	522
Inköp	1 592	1 273	2 465	570	318	782
Försäljningar	-13					
Utrangeringar	0	-1	-10			
Överföringar/omklassificeringar	-1 179	-1 234	-1 896	-319	-121	-676
Summa utgående planenligt restvärde	3 495	2 572	3 094	879	719	628
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar						

2023-10-30

Not 12	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Kortfristiga placeringar, mnkr						
Aktier och andelar						
Anskaffningsvärde	968	669	637	968	669	637
Värdereglering	139	53	24	139	53	24
Obligationer och förlagsbevis	1 180	1463	1 501	1 180	1 463	1 501
Anskaffningsvärde	0	-31	-29	0	-31	-29
Värdereglering						
Övriga kortfristiga placeringar						
Anskaffningsvärde	4	4	6			
Värdereglering						
Anskaffningsvärde totalt vid årets slut	2 152	2 136	2 143	2 148	2 132	2 138
Orealiserad värdestegring totalt vid årets slut	139	22	-5	139	22	-5
Summa kortfristiga placeringar	2 291	2 158	2 138	2 287	2 154	2 133

Not 13	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Eget kapital, mnkr						
Ingående eget kapital	15 897	14837	14 837	10 148	9 559	9 559
Insatskapital			7			
Justering av bokfört värde mot eget kapital ¹⁾		4	34			
Justering för ändrad ägarandel Flygplats och RTMD mm ³⁾		0	3			
Ej utredda ökn av eg kapital samt just diff						
Periodens resultat	864	972	1 015	672	549	589
Utgående eget kapital	16 760	15 813	15 897	10 820	10 108	10 148

Not 14	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Justering för gjorda avsättningar, mnkr						
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	200	19	32	200	17	24
Avsättningar för skatter	-3	23				
Övriga avsättningar	-23	-22	87	-22	-14	46
Summa justeringar för gjorda avsättningar	173	20	119	178	3	70

2023-10-30

Not 15 Justering för ej likvidpåverkande poster, mnkr	Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Rearesultat finansiella anläggningstillgångar	-8	-5	-8
Rearesultat materiella anläggningstillgångar	-35	-60	-78
Minoritetsintressen och övriga ej likvidpåverkande poster			
Reavinst-/förluster finansiella oms.tillgångar	-2	-43	-49
Reglering marknadsvärden finansiella tillgångar	-121	195	220
Extra fondandelar, s k "Kick-back"	-3	-3	-4
Finansiell leasing			
Gåvor			-27
Anläggningsavgifter, investeringsfond och överuttagsfond			
Övrigt			
Summa justeringar för ej likvidpåverkande poster	-168	84	55

Not 16 Specifikation av likvida tillgångar	Kommunkoncern			Västerås Stad		
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
Kassa och bank	1 408	2 927	1 208	1 233	988	535
Lätt realiserbara placeringar i lågriskfonder	531	518	506	531	518	506
Summa likvida tillgångar	1 938	3 445	1 714	1 764	1 506	1 041

2023-10-30

REVISORERNAS BEDÖMNING AV DELÅRSRAPPORTEN

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten är följande:

- Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om. Samtliga tre nyckeltal kopplade till perspektivet ekonomi bedöms komma att uppnås till årsbokslutet.
- Resultatet i delårsrapporten visar att fullmäktiges verksamhetsmål endast delvis kommer att uppnås då samtliga tre perspektiv endast delvis uppnås. Vi noterar även att flera av de nyckeltal som ligger till grund för bedömningen endast följs upp i samband med årsbokslutet.
- Resultatet i delårsrapporten visar att balanskravet kommer att uppfyllas för helåret. Det prognostiserade balanskravsresultatet uppgår till 486 mnkr.

Västerås 2023-10-24

För Västerås stads revisorer

Asta Matikainen Lecklin

Åke Johansson

BILAGOR

BILAGA 1. FINANSIELL RISKRAPPORT

BILAGA 2. VERKSAMHETSSTATISTIK